

NUL XIV-LEA
AUGUST
46 — Nr. 8

CLUJ,
REGINA MARIA 1
Un număr 1200 lei

NOUA METODĂ

SCHMOLL

DE LUSTRUIT GHETELE, etc.

1. Curățați ghetetele de praf și noroi.
2. Puneți cu ajutorul unei cârpe învăluite pe 2 degete, un strat de cremă pe ghetete, frecând bine toată suprafața pielei pentru ca să se disolve stratul vechi de cremă, plin cu murdărie și pentru ca noua cremă să poată intra în porii pielei.

3. Frecați bine cu o cârpă de pânză spălată, toată suprafața ghetetei.

Luciul e imediat.

Lustruirea aceasta simplă e suficientă ca ghetetele să fie conservate și să dea un luciul foarte frumos.

Luciu de lac

După ce ghetetele au fost lustruite în modul arătat mai sus, muiati puțin în apă cârpa învăluită pe 2 degete, apoi în cremă și ungeți toată suprafața ghetetei încă odată cu cremă frecând ușor.

Frecați apoi cu cârpa uscată, repede, toată suprafața ghetetei.

Veți fi încântați de luciul obținut.

Prin această metodă economisiți multe parale.

a) N'aveți nevoie să cumpărați perii și să le curățați cu benzină.

b) Majoritatea pastei nu mai rămâne în perii.

O parte din cremă intră în piele, cealaltă formează un strat subțire, dar foarte rezistent, pe suprafața pielei, împiedecând intrarea umezelii sau altor murdării de pe stradă.

Vânători!

Conservați și mai departe bocancii cu renumita unsoare de piele cauciucată

„SCHMOLL“

De vânzare carabină „Mauser“ cu toc de piele, lunetă „Duralyt“ și 35 cartușe 8 X 60.

Gh. Hagiescu Sibiu B-dul Victoriei Nr. 8

CUMPĂRĂM

2—3 câini dresați pentru mistreți.

Posesorii să se adreseze Societății de Vânătoare „Diana“ din Lipova, județul Timiș-Torontal.

	Pag.
„C.“ : O mare problemă : permisele de port-armă . . .	149
C. Rosetti-Bălănescu : De partea lor	150—151
L. Place : Despre vânătoare, vânători, braconieri și pază	151—153
Nemo : Căinii mei	153—156
C. Erbe : Pescuit la șes : metoda Nottingham și metoda Sheffield	156—157
Din literatura străină : H. Frieling : Neobișnuita viață a cucului	157—159
Discuții :	159—162
„C.“ : Ape secătuite de braconieri.	
C. A. V. Popescu : Despre rezultatele obținute cu gloanțele așa numite „cu cămașe H“.	
Nemo : Nu se cade..	
S. R. : Paserile răpitoare revin la pradă.	
I. Veverița la cuib de graur	162
Din munți și din câmpii	163—164
N. : Căprior care sforăe.	
Corax : „Avem iepuri puțini“.	
N. : Ne vin noui oaspeți.	
Cărți și reviste :	III
Știri mărunte	III—IV

De vânzare :

19 buc. cartușe de vânătoare „Magnum-Bombe“ 542. D. W. M. Cal. 8X60.

6 buc. cartușe de vânătoare „Magnum“ R. W. S. Cal. 8X60.

Adresa la adm. „C a r p a ț i i“.

Schimb

- 1) armă cal. 16 hamerles, Sauer, platine laterale, oțel Krupp 3 inele, țevi 76, contra cal. 12 hamerles, țevi alaturate sau suprapuse.
- 2) expres cal. 8/58 cu cocoase Nowotny cu 20 cartușe contra drilling cal 12/8 sau 9.

Detalii serioase R. V. VERDEANU-VAMEȘ, com. Pisc, jud. Covurlui, Of. Independența.

Lunetă I. O. R.

L. 4,5X28 pentru armă cu glonț de vânzare.

Sublocotenent **Mircea Popovici**
Bat. 12 Vânători Munte, CLUJ

Mannlicher—Schönauer cal. 8X60 absolut nou, împreună cu 35 buc. cartușe de mare viteză „Magnum—Bombe“ cu proiectil Torpedo și cămașă „H“, schimb contra „Drilling“ Hammerless cu cartuș modern.

Informațiuni la Redacție.

Societatea de vânătoare „Căprioara“

Șercaia Jud. Făgăraș

Pers. Jur. Inreg. Trib. Făgăraș Nr. 327-1944

Nr. 98 din 31 Iulie 1946.

PUBLICAȚIUNE

Societatea de vânătoare „Căprioara“ Șercaia jud. Făgăraș prin prezenta publică concurs pentru angajarea a doi paznici privați de vânătoare, calificați, pentru terenurile Soc. cu începere dela 1 August 1946 cu salar lunar de lei 80.000 de persoană precum și diferite premii și alte avantagii.

Amatorii sunt rugați a depune ofertele cât mai urgent posibil pe adresa Societății de mai sus.

Președinte :

A. Coman

Secretar :

N. Vulvară

O MARE PROBLEMĂ: PERMISELE DE PORT-ARMĂ

Prin un decret lege din primăvara trecută s'a reglementat din nou modalitatea de eliberare a permiselor de port-armă, respectiv vizarea celor vechi. Vânătorii s'au grăbit să facă formele, ca să nu iasă din termenele fatale, la sfârșitul cărora le stă perspectiva Curții Marțiale și a confiscării armelor. Nu ne vom opri asupra labirintului pe care au trebuit să-l străbată camarazii noștri vânători. Fiecare autoritate interpreta altfel, fiecare județ își avea normele lui de procedură specifice. Sunt inconveniente cu care ne-am obișnuit de mult, și pe care vânătorii le-au înfruntat, dacă nu bucuroși, totuși senini, în vederea ajungerii în posesiunea hârtiei care își pune în regulă cu legea aspră.

Ceea ce a urmat e jalnic, și de sigur nu este în intenția nici a legiuitorului și nici a puterii executive centrale. Autoritățile subalterne ghidându-se după criterii misterioase, au respins în serie eliberarea permiselor de port-armă, făcând doar rare excepțiuni. S'au văzut astfel refuzați oameni de cea mai perfectă corectitudine, cu o viață nepătată în trecutul lor, cărora din punct de vedere al onorabilității și al încrederei nici cel mai sever cenzor nu le poate reproșa cea mai mică pată. Sunt societăți de vânătoare vechi și cu perfectă reputație, din membrii cărora doar câte unul sau doi au fost învredniciți cu acordarea permisului. Dacă aceasta ar fi o excepție ar fi dureros; dar fiindcă aceasta e regula generală, pentru vânătoarea noastră e un adevărat dezastru.

Nu putem face o statistică. Inșă din plângerile și informațiunile care ne vin din toate părțile țării am putea trage concluzia certă, că nici 10% a vânătorilor vechi nu și-au putut primi legitimația de port armă; 90% au fost respinși, sau zac cererile lor nerezolvite, nimenea nu știe, unde.

Care sunt consecințele acestei stări, o știm cu toții. În prim rând zeci de mii de vânători sunt în o situație neclară, amenințați permanent — cu toată buna lor credință — să fie considerați infractori și duși în fața instanțelor penale. E aceasta o groaznică apăsare morală asupra conștiinței oamenilor conștienți și respectuoși de lege. De fapt, aproape toți vânătorii au în posesiunea lor armele lor de vânătoare, fără să fie încă în posesiunea permiselor. Ce să facă? în oricare clipă li se poate cere justificarea posesiunii armelor, și nu au cu ce să o facă: cererile lor nu sunt rezolvite, sau sunt respinse. Să vândă armele? Oare au dreptul să o facă aceasta? Și cui să vândă, având cumpărătorul permis? Să le depună la autorități, înseamnă o daună de milioane multe, ireparabilă,

și înseamnă să se despartă de obiecte care au pentru vânători și o mare valoare de afecțiune.

Felul de executare a decretului-lege amintit are însă consecințe extrem de grave pentru societățile de vânătoare. Aceste se văd puse în imposibilitate de a-și continua activitatea. Dacă din 30—40 membrii, abea 1—2 au permis de port-armă și deci permis de vânătoare, evident, că societatea nu mai poate funcționa. Cei ce nu pot vâna, nu vor contribui la cheltueli, iar cei câțiva cu hârtiile în regulă, nu sunt în stare să suporte cheltueli, ce erau repartizate pe zeci de membrii. Distrugerea societăților de vânătoare înseamnă distrugerea organizațiilor de pază și ocrotire a vânatului și generalizarea braconajului distrugător.

Vom readuce iar argumentul cunoscut: Cu arme de vânătoare nu se primejduiește ordinea publică, și nu se va putea arăta nici un singur caz, când cu asemenea arme s'au produs atentate, etc. Pentru ordinea publică primejdioase sunt pistoalele automate, armele de tip militar. Or acestea nu sunt la vânători și vânătorii nu fac decât să ceară insistent să fie confiscate aceste arme, mijloace nu numai a tulburărilor, dar și a braconajului.

În orașe, serile mai ales, pacea e regulat speriată de focuri de arme. Nu poți face o plimbare pe câmp, prin munte, fără să auzi râsundând des focurile de armă. Toate aceste pornesc din arme ilegale, clandestine. Aceste sunt cele care pot fi folosite pentru scopuri potrivnice legilor și ordinii publice; aceste trebuiesc adunate, posesorii acestora trebuiesc dezarmați și pedepsiți.

Vânătorii nu sunt împotriva unei cât mai severe trieri a persoanelor, cărora li se admite portul de arme de foc. Dar această triere să se facă cu perfectă obiectivitate, în temeiul de criterii serioase și legale. Dacă autoritatea, pe baze de fapte, poate să-și formuleze o convingere motivată, că cineva ar putea abuza de arma ce o are, ar putea să o folosească în scopuri ilicite, e just să se refuze autorizația de a purta armă. Dar dacă în trecutul vânătorului nu se găsește nici un indiciu de această natură, dacă solicitatorul prezintă obiectiv toată garanția morală, să nu se introducă criterii de judecată lipsite de obiectivitate și o măsură justă și trebuitoare să nu ia aspectul de șicand.

Vânătorimea cere cu toată insistența forurilor ei centrale conducătoare să intervină pentru a se pune în față legal și rațional chestiunea eliberării permiselor de port-armă. Suntem siguri, că dându-se lămuririle trebuitoare și făcându-se controlul executării legii, situația dureroasă de azi se va schimba în curând. Și o așteptăm aceasta cu toată încrederea.

„C.”

DE PARTEA LOR

de: C. ROSETTI-BALANESCU

— Știu, acum știu, a gândit vânătorul.

Vedea mai ales țapul acela slujit.

Fusese o învălmășeală mare, ca în războiu. Plecase glonț de undeva ascuns sau poate de unde văzuse licărind limbă mică de foc clipind iute și des. Lovise glonț, rupsese carne și sfărâmasese os. Căzuse. Se târise. Și târise durerea după el. Rămăsese agățată, rea, cu ghiarele infipte în el, crâncenându-i carnea și scormonindu-i osul până în nebănuite hotare de chin. Indurase chin greu.

— Știu, acum știu, a gândit vânătorul.

Vedea mai ales țapul acela slujit, cu amândouă picioarele dinainte sfărâmate de glonț și mergând încă, de-abușile, pe țapuse de os. Dar vedea și alții, altfel — și păsări cu aripă ruptă, și iepuri ologi, și mistreți plecând departe cu mațe tocate de plumbi, și urși răcnind groaznic sub foc...

— Știu, acum știu, frate urs...

Se nfrătea în durere. Trecea de partea lor...

Căci glonțul războiului rupsese carnea și sfărâmasese osul vânătorului. Și înțelegea acum cu trupul. Până atunci fusese doar vorbe de carte. Abia acum înțelegea adevărat. Înțelegea cu trupul sfârțecat. Era altfel. Durea.

Și pricepea ascuțit mai ales asta: mișelia durerii. Ca o revelație. Mârșăvia s'o dăruiești. S'o svârli în carnea vieții — oricui. Il răzvrătea batjocura c'a putut fi lăsată durerea pe lume, sfâșietoarea de trupuri, rușinea lui Dumnezeu față de ființele sale.

Găsea, ca într-o pădure necunoscută, poieni: gânduri ce se limpezeau.

— Te rog să mă ierți, frate țap...

Dar nu se cuvenea iertare. E prea mare mișelia durerii. Dece fusese lăsată? Se îndreptătea răzvrătită dojană dumnezeirii. Dece fusese lăsată nedemna osândă? He, ca să prevestească de primejdii ascunse putea găsi altceva, Atotfăcătorul, decât înjositoarea suferință a cărnii. Batjocura asta. Palmă peste demnitatea ființei, întoarsă cui a hotărit-o. Și ție, vânător...

— Frate lup, te rog să mă ierți...

Nu. Vedea jivină poticnind în foc și auzea răcnitul durerii izbucnind din trupul străpuns. Mereu durerea, lipită oriunde, ca un blestem și o pată de rușine. Vedea fuga încercată sub ghiara de chin, vedea

cum se târie viața schilodită — când mândră și mută, înfruntând cu semeție osândă, când jalnică, prăbușită în spaimă, cu ochi îngroziți sau ochi rugători, cu țipăt ori mieunat prelung sub arsura focului neghiob ori stângaciu.

Peste tot durere, în carne, în oase, în sângele scurs, în nervii rețezați, în măruntae smulse, în boala și puroiul răni, mâncând apoi viața încet, la masă cu durerea hădă, rânjind ghemuită din trupul lovit.

— Iepure, frate, te rog să mă ierți...

Nu. Nu-i îngăduita urâtenia durerii. Cu ce îngăduire luatu-și-a, oricine, dreptul durerii în carnea oricui? Rușinoasă pată pentru față de om ca și pentru față de zeu. Urâtenia durerii. Schimonosirea aceea ce n'o mai poate stăpâni firea pentru că doare carnea, dincolo de toate hotarele îndurării; răzvrătirea aceea pentru că trebuie să geamă trupul — și umilirea aceea pentru că, înjosit și umilit, te vede și te-aude Dumnezeu, pădurea, semenii sau nimeni — destul să te-auzi singur, neputincios în ghiara durerii. Umilirea asta, scuipat pe demnitatea ființei.

— Vă urăsc, semănători ai durerii, gândea vânătorul.

Vedea aripă frântă cu os ieșind din piele, vedea trup sfârțecat ce nu voia să moară, vedea ruptă carnea să bagi pumnii în ea, auzea țipăt și auzea urlet, auzea reci comentarii și auzea încă asta: „de lovit e lovit, s'a dat peste cap și e urmă de sânge”. Putuse s'audă mârșăvia și rușinea asta — ori „era prea departe...” Putuse s'audă fără să le crăpe capul... Și vedea durerea cuibărită în trup ce fugea, vedea poticnire în chin, picior rupt de sus lovind în lăstari... În loc să biciue o față de om...

— Știu, acum știu, a gemut vânătorul.

Pentru că glonț îi rupsese carnea și-i sfărâmasese os.

Înțelegea jalea puterilor sfârșite târindu-se încă pe coaja pământului, înțelegea păcătoasa ghemuire în fund de vizuină și desigur ascunse, în așteptarea morții, cu trup incolăcit ori svârcolit de durere; înțelegea mizeria sfârșiturilor chinuite prin păpușoale adânci, sub tufă stingheră de boz, în miriști pustii sub dogoarea arșiței, în apele, glodurile și stufăriile bălții... Cap care cade, se mai ridică încă și cade iar moale; pâlpâiri în aripi închise; tremur în picioare și trup — sfârșitul în ghiara suferinții. Sfârșitul... Nu-i vorba de asta. Sfârșitul poate să vină oricând; e în chiar legea vieții. Dar durerea, nu. Durerea care-o dai mișelește și tâmp — și poți să n'o dai. Mârșăvia și rușinea durerii, nu. Și ce-i dacă-i lăsată de Dumnezeu? Să se ridice atunci omul, peste Dumnezeu...

— Cum încearcă doctorii, a gândit vânătorul.

Nu. E altceva alinarea; duioasă ori semeată încercare să îndrepte bajocura durerii, lăsată cu rânjet pervers în dar vieții. Și nu-i alinare în fund de vizuină și nici în desișul pădurii. Acolo, rămâne slobodă durerea să se nfigă în trup, sfredel și arsură, chin și svârcolire hădă, peste răbdările vieții.

În foc — durere mută

— Te rog, sitar frate, te rog să mă ierți...

Nu. Și nu-i vorbă de milă. Nu numai de sentimentală milă. Dar de demnitate. Și de omenie. Demnitatea să fi om. Să simți acest lucru — singur. Cap sus peste gloată; peste animal. Domn.

Numai atunci ești om.

— ...și vânător..., a înțeles cel pe patul durerii.

Numai atunci...

— Doare..., a gemut vânătorul.

El, înțelesese.

Știa.

DESPRE VÂNĂTOARE, VÂNĂTORI, BRACONIERI ȘI PAZĂ

de: L. PLACE

Nu am intenția, în rândurile cari urmează, să fac vre-o descriere științifică, sau măcar teoretică, nefiind nici locul și nici de competența mea. Teoria e frumoasă pe hârtie, dar practica a răsturnat adesea teoriile eronate pe teren. De aceea voiu căuta, ca de obicei, să-mi exprim părerile bazate de o experiență destul de lungă. Cu speranța ca prin aceste păreri să lămuresc anumite chestiuni vânătorești; pe care fiecare are, cu drept cuvânt, dreptul să le vadă în felul lui.

Când am început să vânez, în frageda mea copilărie, vre-o doi ani înainte de primul război mondial și din cele ce povestește tatăl meu, — care a apucat timpuri „încă mai frumoase”, se constată că vânătoria se practica diferit de cea de azi. Pe acele vremuri vânătorii erau mult mai puțini și aveau în general, armament mai primitiv, dar cunoștințele lor vânătorești erau mai complete decât la majoritatea vânătorilor proaspeți, cu toate că pe acele vremuri, se poate spune că o literatură vânătorească nu exista la noi; dar în schimb vânătorii, majoritatea, erau din tată în fiu, cei tineri profitând, ca și azi, când e cazul, de experiența bătrânilor, transmisă prin viu grai. Fiecare era discipol al Diane începându-și ucenicia cu tatăl lui, sau cu alt vânător mai bătrân.

E adevărat că puțini erau vânătorii cari purtau permise, — dar în majoritatea cazurilor, cu metodele lor, distrugeau mai puțin vânat ca azi! Despre cât erau de primitive și fanteziste armele vânătorilor de pe vremuri, ne vorbește atât de real și frumos marele și distinsul vânător cu vastă experiență, Dl Col. A. v. Spiess, în articolul D-sale „Ceva despre braconieri și armele lor”, publicat în „Carpații” Nov.—Dec. 1945.

Înainte, vânătorii, indiferent de clasa socială, vâneau foarte mult cu câinii și mai ales cu copoi. Aproape nu se putea concepe vânător fără câine. În ultimii ani vânătorii întovărășiți de prepelicari se mai văd din când în când, dar de copoi e o adevărată raritate. Iar acei cari cu toate greutățile timpurilor au parvenit să-și mai păstreze copoi, sunt pe nedrept considerați ca braconieri, cari distrug vânatul. Cei care-i condamnă însă nu cunosc frumusețea vânătorei cu copoi, care nu este o vânătoare productivă ca cea

cu goana, sau chiar la picior cum o practică unii vânători azi, pentru a comercializa vânatul. Ci vânătoria cu copoi face parte din vânătoria sportivă, unde vânătorul pentru a împușca vânat trebuie să fie și vânător, nu numai trăgător. Diferența între vânătoria cu copoi *corect practică*¹⁾ și goană, e aceeași diferență ca și între pescuitul cu undița și cel cu volocul. Să-mi fie iertată comparația, dar câți iepuri poate vâna într-o zi un vânător cu copoi? 1—4

¹⁾ Adică, între altele, nu în teritorii cu cerbi, căpriori, capre negre.

cel mult Pe când la goană câți nu sunt cari împușcă și peste 10 bucăți pe zi!

Din multe schimbări a felului de a se vedea lucrurile și din felul nou de trai — a vânătorilor, — adesea mai restrâns, a făcut ca puțini să mai fie acei care mai au dragostea pentru vânătoarea cu câini și din cei cari ar mai avea această dragoste... puțini sunt cari mai pot procura și ține un câine bun, așa cum se cuvine!

Deși numărul posesorilor permiselor de vânătoare s'a înmulțit considerabil în ultimul timp, totuși să-mi fie permis a spune că a scăzut numărul adevăraților vânători.

Să nu se creadă prin rândurile acestea că sunt un refractar al modernismului, sau contra neapărat a metodelor noi de vânat, sau a armelor noi perfecționate. Departe demine asta. Dar când vrem să ne modernizăm, nu însemnează că această evoluție normală, implică neapărat călcarea în picioare a trecutului cu ușurință și chiar cu severitate. Se pot face greșeli greu de reparat, după cum ne evidențiază chestia răpitoarelor, expusă de mult regretatul expert vânător și colaborator al „Carpaților”, într'un articol publicat în „Carpații” Noemvrie—Decemvrie 1945, sub titlul: „Răpitoarele”, care era B. Ötvös.

Prin evoluția spre modernism înțeleg și progres în arta cinegetică. Înțeleg ca un vânător să se poată descurca singur pe teren. Fie la pândă, și la dibuit, fie la vânătoarea cu câini, fie la goană, să știe să organizeze o vânătoare, și cu cât mai puțin ajutor, să fie oarecum vânătorul „strateg” pe teren.

Nu se poate pretinde vânătorului să fie neapărat universal. Să se priceapă și să-i placă vânătoarea la munte, la șes, la baltă, cu copoi, cu prepelicari. Să mai fie și bun trăgător la toate. Asemenea vânători au fost rari pe vremuri, cum sunt rari și azi, dar cineva poate avea o anumită preferință și aplicație pentru un anumit fel de vânat. Gusturile nu se discută și se respectă, atât timp cât nu sunt în contradicție cu legile Naturii și ale Țării. Dar vânătorul trebuie să fie și vânător nu numai trăgător! Deși găsim acum și pe la țară arme mult mai moderne și mai bune ca acum 30 de ani, nu înseamnă că purtătorii lor sunt mai pricepuți vânători ca bătrânii cari aveau puști cu capse. Din nenorocire în urma acestui război care a sguđuit omenirea atât de năpraznic, a mai rămas tot felul de puști și pistoale automate, care pe lângă că nu fac parte din echipamentul vânătorului, dar cele ce sunt în mâinile braconierilor periculoși, pun în primejdie viața vânătorilor și a paznicilor.

Dar mai găsim bătrâni țărani vânători pricepuți și pasionați, cari să știe a urla pentru a ademeni lupii, a chema țăpul cu frunza, sau cerbul cu o sculă primitivă dar bună. Să știe a organiza o goană de vânat mare, unde trebuie ținut socoteală de atâtea reguli primordiale. Să știe trecătorile vânatului la goană și la pândă și să ne fie tovarăși atât de dragi cu reciproc atașament!

Foarte mulți au alunecat pe panta comercializării produsului vânătorilor, fie blană, fie carne. Aceasta pentru recuperarea marilor cheltueli de azi cu permise, taxe la Soc. de vânătoare, muniții scumpe și tot ce-i în legătură cu vânătoarea. La aceștia pasiunea e pe planul al doilea, pe primul plan fiind numai goana pentru a dobândi cât mai multe piese. E trist dar adevărat!

Mulți vânători dela oraș s'au obișnuit să vadă în fiecare țăran vânător un braconier, fără a-i cunoaște faptele sau sufletul. Dar pe adevărații distrugători de vânat nu-i vede!

Braconajul după cum au remarcat dealtfel mulți vânători, e în floare, iar paza foarte greu de făcut. Totuși paza nu e imposibilă și trebuie făcută. Dar cum?! Sunt vânători cari preconizează angajarea de paznici specialiști; cari să se ocupe numai de vânat. O altă părere, a D-lui C. A. V. Popescu, în „Carpații” Noemvrie—Decemvrie 1945, e pentru paza și ocrotirea vânatului cu personalul silvic.

Voi îndrăzni să spun că personal sunt de altă părere, din motivele pe care le voi înșira mai jos. În primul rând, oricât de mic ar fi un teren, păduros mai ales, trebuie să aibă cel puțin 2 paznici. Iar dacă e mai mare, cel puțin unul la fiecare mie de hectare. Căci un singur om riscă să-i rămână oasele prin pădure, dacă vrea să fie mai vigilent, iar cu ocazia goanelor, unul trebuie să înșire vânătorii și celalt hăitașii, iar la pândă trebuie să aibă cine conduce și ajuta pe vânători. Dar pentruca acești oameni să poată trăi ocupându-se numai de ocrotirea vânatului, trebuie să-i plătim sume fabuloase. Cred că nu exagerez dacă spun că un asemenea paznic ar costa peste 1.000.000 lei anual cu totul. Iar dacă acești paznici sunt străini, nu cunosc nici pe braconierii locali cari trebuie să-i urmărească și nici obiceiurile vânatului. Mai trebuie să fie oameni pricepuți și cu dragoste pentru vânat. Iar paza cu personalul silvic e imposibil în mod practic. Ei au altă treabă cu lucrările ce se efectuează în pădure, cu vânzarea lemnului și paza pădurii! Cea mai bună dovadă că e așa, e faptul că în toate timpurile s'au furat lemne din pădure și acum se fură și mai mult. Cum ar mai putea ei să aibă grijă de paza și îngrijirea vânatului, luând parte și la vânători, fie la goane, fie la pândă. Ne putând face ambele servicii împreună le-ar neglija pe amândouă.

Pentru pază am curajul să spun că trebuie să angajăm pe cei mai pricepuți vânători locali. De preferință din cei mai cu experiență, fie ei chiar și braconieri, cu cari însă ne putem înțelege. Ei trebuie să înțeleagă că dacă s'au angajat ca paznici și sunt conștiincioși au numai avantajii. Ei paza o fac din dragoste pentru vânatul din acel teren și din mândrie de a-l păzi ei de alți braconieri, înloc să fie ei păziți de alții. Leafa lor anuală fixă poate să fie minimă și fără importanță. Dar trebuie să-i stimulam prin premii mari de fiecare braconier prins, bacșișuri mari de fiecare vânat împușcat de stăpânul terenului, sau invitații lui, sau dacă e societate de vânătoare, bacșișurile să le dea membrii cari împușcă. Prin asta ar avea tot interesul să îngrijească terenul, să fie vânat mult și să putem împușca noi vânat. Iar pentru satisfacerea pasiunii lor vânătoarești, să le permitem să împuște anumite specii de vânat în tovarășia noastră. Din carnea vânatului mare să le împărțim și lor. Dacă sunt oameni de treabă și știm să ni-i facem de prieteni, ei devin cei mai sinceri colaboratori. Dar pentru asta trebuie să luăm toate informațiile la început, când îi angajăm. Cei cari constatăm că nu-și fac datoria trebuie înlocuiți.

Intre braconieri sunt multe categorii. Cei mai periculoși sunt acei cari vânează pentru a ucide animale, cărora să le comercializeze carnea și pielea. Din nenorocire sunt mulți vânători cu permise, care

legal nu pot fi numiți braconieri și totuși distrug vânatul toată ziua în mod legal, — dela deschiderea până la închiderea sezonului, dela picior și oricum, pe același teren mereu. Ei nu mai sunt vânători pasionați, ci numai distrugători ordinari de vânat.

Mai sunt braconieri cari vânează din pasiunea de a vâna ne având posibilitatea materială de a se pune în regulă cu permisele și ne fiind primiți pe terenele din apropiere cari aparțin altora. Sau braconează din când în când pentru a aduce ceva carne familiilor lor, fără a vinde vânatul. Sufletul acestor braconieri poate fi înțeles în oarecare măsură și dacă îi călăuzim bine ei devin de cele mai multe ori paznicii cei mai devotați, cari ne-aduc reale servicii.

Dar și arendașul terenului trebuie să se priceapă pentru a-și inspecta și îndruma paznicii. Cu chibzuială el își face de prieteni pe acei vânători localnici aleși de el. Acei bătrâni țărani vânători sunt adesea cei mai agreabili tovarăși de vânătoare, dela care avem multe de învățat din lunga lor experiență; după cum recunoaște și Dl Col. A. v. Spiess.

Dacă un arendaș știe să se înconjoare de vânători destoinici pe cari să-i recompenseze după faptele lor și pe cari să-i ajute după nevoile lor el obține cele mai bune rezultate.

CÂINII MEI

I. Lord

Rezultatele mele ca dresor m'au descurajat. Cei câțiva prepelicali tineri, pe care i-am luat sub mână mea (îndreptată de o întreagă bibliotecă și de prea puțină experiență și mai ales răbdare), mi-au pricinuit numai scârbă. Nu s'a ales nimic de seamă din nici unul dintre acei câței.

Voiam, după atâtea naufragii, să am în sfârșit un prepelicar dresat, introdus la câmp, încercat, — bun.

În Ardeal, pe vremea aceea, nu se vâna cu prepelicali decât foarte puțin. Nici azi nu sunt ei prea mulți pe acolo. Pădurile și dealurile ardelenice cer alte feluri de câini de vânătoare. Iar vestitul „câine pentru toate” al nemților, — cel care poartă prepelița, gonește mistrețul și găsește cerbul rănit —, mi se pare, că nu e altceva decât o anticipare a străduințelor.

Totuși râvneam un prepelicar. Și era greu să găsești unul „garantat”, așa dupăcum îmi trebuia mie.

Însfârșit, i-am dat de urmă, l-am târguit, l-am cumpărat — „pe încercare” —, și mi-a fost adus acasă.

Când l-am văzut, n'am fost încântat de el. Era un brac. Enorm, cu un cap mare și tăiat în linii brutale; pe un ochiu avea un punct de albeață, care îl făcea să privească într-o parte, chiorăș și dușmănos. Câine de vre-o cinci ani. „Lord!”

A primit cu supărare mângăierea mea, doar odată dacă a bățâit din coada ciuntită scurt. A făcut îndată ochul curții, cu opriri pe la toate colțurile, a speriat găinile din coteț și a adulmecat insistent la ușa bucătăriei. Din două icnituri a înghițit o mămăligă întreagă.

Dar, trebuie pricepere, bani, răbdare și... puțin noroc, ca la orice lucru, pentru a avea un bun teren cu vânat mult și variat.

Calitatea unui teren depinde de locul unde e situat, liniște, locuri unde să se ascundă vânatul (desisuri, gârle), hrană naturală, bună vecinătate, iar la urmă vine paza și îngrijirea.

Vânătoarea fiind un sport nobil iar nu o meserie rentabilă, trebuie ca și vânătorul să fie în concepțiile sale la înălțimea acestui sport. Cine nu are aptitudini pentru acest sport și-l practică mai mult din snobism decât din pasiune, greu ajunge la bun rezultat. Cei însă cari au de mici copii această patimă, cu ușurință devin vânători adevărați și corecți. Trebuie însă să se lase conduși la început de cei mai cu experiență și să citească și literatură cinegetică, dacă au posibilitatea.

Braconierii fără a putea fi desființați cu desăvârșire, totuși cu o pază bine chibzuită și bine condusă ei pot fi reduși la o cantitate neglijabilă. Între stăpânul terenului de vânătoare și paznicii lui, precum și gazdele lui sau oamenii de care se servește, trebuie să predomină relațiile mai mult de prietenie și servicii reciproce, decât relațiile comerciale. Dar nu e ușor întotdeauna.

de: NEMO

Scrisoarea, care însoțea pe Lord cuprindea atâtea laude, și cel care o iscălise avea atâtea titluri, încât a fost copleșită prima mea impresie. Mai știi...? Îi era lăudată deasupra tuturor pasiunea pentru vânătoarea de baltă. Intra bucuros — scria în răvaș —, căuta neobosit tot păpurișul, cât o fi de mare și încălcit, aporta „cu patimă”.

A doua zi chiar, l-am dus să-l încercăm. Am luat cu mine și pe Ștefi, mare expert în materie. Să mergem la rațe.

În apropierea orașelului, în o covată de dealuri era un lac frumos și adânc, cu apa limpede, împrejmuit cu stuf, asemenea unui ochiu senin între gene lungi. Rațe se găseau totdeauna în desisurile de trestie și de papură.

Aveam și un drum scurt. Am hotărât însă să facem ocol, ca să ne cadă în cale și o coastă îmbrăcată în mohor, în care bănuiam iepuri. În linia acestui ocol era și o cărămidărie. Aici, în gropile de unde scosese lut, se adunase apă. Pe apă se bălăcăreau niște rațe mari, frumoase și albe ca fulgul de zăpadă. Când întreg, ieșit la întâlnire de prin toate curțile oamenilor dela fabrică.

Lord s'a oprit, ca în fața potârnicilor, și s'a uitat la ele chiorăș. Apoi, din o smăcitură a rupt cureaua și a fost între rațe. În două clipe vre-o trei pluteau cu pânțele spre cer, întinzând ca două antene de pe corabie picioarele roșii. Pe a patra mozolea Lord cu vădită plăcere, ca să o lase lată și să ajungă pe cele ce se salvau împletindu-se și ajutându-se cu aripi neputincioase. Tabloul final a însumat opt rațe.

Nu au lipsit răcnetele noastre și nici ale femeilor ieșite din toate porțile. Nu au lipsit nici târguelile și nici obișnuita rezolvire a incidentelor de acest fel.

Neam bun, nas bun.

Din prima zi, Lord se dovedea într'adevăr un câine... scump.

Se pare, că Lord și-a potolit pasiunea vânătoarească pentru ziua aceea. La tăul cel adevărat abia a intrat în stuf, s'a și întors, plin de nămol. N'a avut loc unde să se scuture, decât când a ajuns lângă noi; apoi s'a culcat obosit. Scotea o limbă impresionantă; din colțurile dantelate ale gurii i se întindeau ciucuri lungi de bale.

Am telefonat vânzătorului să trimită numai decât ca să-și ridice „minunea de câine”. S'a arătat încântat, că am stricat târgul. Il durea, că se desparte de asemenea câine, pe care el l-a dresat, el l-a ridicat la perfecțiune și în tovărășia căruia a petrecut cele mai sublimе ceasuri de vânătoare. L-a vândut în o clipă de slăbiciune, de dragul meu, iar acum, când m'am răzgândit, e cel mai fericit om. Are să trimită neîntârziat să-l ducă acasă pe Lord.

Va fi trimis, nu mă îndoiesc. Pe vremea aceea trenurile mergeau destul de bine. Dar a intervenit de atunci două războaie mondiale, care au cam desorganizat circulația. De sigur, din această cauză de forță majoră, trimisul nu a sosit până în ziua de azi.

În baza legii inerției Lord mi-a rămas pe cap. Cu trecerea vremii s'a împământenit, a intrat automat în inventarul câinilor mei de vânătoare, — a fost adoptat. Aveam pe atunci cinci câini: trei copoi și două corgituri pentru mistreți. Unde erau cinci, nici nu mai conta al șaselea...

Trăia pe atunci în orașelul meu un bătrân, care știa să împace înalta demnitate din ierarhia bisericească și calitatea de membru al Academiei, ca și marea avere pe care o stăpânea, cu o fire simplă, glumeață, adusă din țărani din care a pornit. Mă învrednicea și pe mine cu o părintească prietenie, în care cuprindea de zeci de ani pe cei din familia mea. Într'o dimineață trecea bătrânul spre Mitropolie, când tocmai ieșeam și eu pe poartă.

— Domnule avocat, (îmi zicea „domnule avocat”, când voia să mă usture cu ceva, altfel mă tuia), domnule avocat, acum câte oi ai?

— Oi? N'am avut și nu am nici o oaie...

— Nu se poate! Văd că ți s'au înmulțit câinii. Eu știu, din bătrâni, că după un câine trebuie să fie douăzeci de oi... Asta mare, nou, ar răzbi să păzească patruzeci...

Ironia nu avea sâmbure de răutate; totuși i-am simțit pleazna. Dacă asemenea glumă ar fi putut cere răzbunare, aș fi găsit-o peste vreo doi ani.

Bătrânul se stingea în singurătatea lui de călugăr. Nouăzeci de ani — e o boală fără leac. Mama mea — stătea de sihăstria bătrânului a treia casă — îi trimitea câte o mâncare mai aleasă, care l-ar fi putut ademeni să se hrănească. O mâncau slugile bătrânului.

S'a potrivit să aduc acasă câteva potârniche. Una, gătită după o rețetă tainică, moștenită dela bunice, a fost trimisă în castronaș bătrânului. Slujnica s'a înapoiat să vestească veselă, că în fața ei cel ce se stingea, a mâncat o jumătate din potârniche.

După vreo două zile am trecut pe la el să-l văd și să-i mai spun ce e prin lume.

— Ce mâncare aleasă mi-a trimis mama-ta! Nu mai țin minte de când nu mi-a mai căzut bine o mâncare, ca aceea. Ce era?... Potârniche?... Îi mulțumesc mamei tale... și celor, ce se vor fi ostenit să o agonisească...

Și mă privi cu ochi în frângerea cărora s'a furisat un zâmbet. Poate cel mai de pe urmă.

Nu știa, că în vorba asta bună mă cuprindea nu numai pe mine: vânasem potârnichele cu Lord... cel fără de folos, fiindcă nu păzea două sute de oi.

După cum se vede și din această întâmplare, care pentru mine e de preț, Lord nu era un câine fără de nici un rost. Am vânat cu el mulți iepuri și destule potârniche. Chiar și rațe; de cele de marcă, sălbatece... Cariera lui vânătoarească nu a fost lipsită nici de o zi de glorie:

Vănam într'o zi luminoasă de toamnă prin porumbiști netăiate. Terminarăm o goană, și — vânători și copii — ne strângeam la locul de întâlnire, în vârful unui gruet. Nu eram prea îmbulziți, așa în un cerc larg de 3—4 metri. Lord se strecură printre noi, și în mijlocul nostru, cade în o pontă perfectă. Stană de piatră, cu un picior ridicat, cu capul încrămenit (cam într'o lăture...). Un hohot de râs general.

— Bun câine Lord al tău! Și poți fi sigur pe aretul lui...

În aceeași clipă... „zvâr”... potârnichea din mijlocul nostru. Era să ducă cu sine pălăria unuia dintre noi.

Rareori l-am mângâiat pe Lord. Atunci am făcut-o din inimă.

Dar amintirea unor asemenea fapte bune e ușoară ca fulgul; o duce vântul celor rele. Mai ales, dacă vântul rău a bătut neîncetat câțiva ani.

Lord mi-a făcut cele mai rele pozne.

Era un hoț, ne lănga care Culită Ceteraș, țiganul, era paznicul tezaurului Coroanei Angliei.

Îmi venea câteodată să cred, că avea undeva chei potrivite și le știa întrebuinta. — sau are iarba-fiarelor. La urma urmei am admis că fură din pivniță, din bucătărie, din cămară. — încercând sistematic și repetat, ca un veghil de noapte, toate usile, dacă sunt încuiate cu cheia. (Clanțele le deschidea perfect; și încă încetinel. să nu fie simțit!) În lucru nu înțelegeam: cum face el, că mănâncă laptele care clocoțește pe sobă. Soba încinsă, laptele în clocot — dacă

nu băgam de seamă cei din bucătărie — Lord în o clipire de ochi sorbea tot laptele, până în fund. Rămânea pe foc cratița goală.

Hai, să-i iert aceste blăstămății. Al meu e câinele — a mea trebuie să fie și paguba, dacă îmi place să țin hoț la casă! Rușinea cea mare era însă cu vecinii. Când cel din dreapta, când cel din stânga, când al cincilea, al zecelea, mi se jeluia de pagubă. Daunele le acopeream, scârba și rușinea rămânea.

— Ți-l desvâț eul se laudă odată vecinul din dreapta, un prieten al meu.

Tare i-am mulțumit, dinainte, pentru binele pe care vrea să mi-l facă.

În seara aceia, mare hărmălaie la vecin. Injurături, bufnituri, chelălăială. Se învăteau în curte cu poarta încuiată, ca în circ. Într'un târziu Lord a apucat să scape peste gardul din fundul grădinii.

— L-am desvâțat! găfăia peste uluci vecinul meu. La mine știu că nu mai pune gura! Dar, cum păcatele a putut ajunge? Am cumpărat un burdufel de brânză și l-am legat, tocmai sus, de grinda cerdacului. Eu, căs om mare, m'am suit pe scaun, să-l pot atârna. Cum a putut ajunge acolo? ... Până am dat de veste, l-a mâncat mai tot... Dar l-am desvâțat!

— Bine ai făcut, prietene Ioane, — i-am mai mulțumit, și acum, că își îplinea făgăduiala.

Burdușelul a fost înlocuit fără greș. Și pe deasupra, în duminica următoare i-am trimis vecinului și un iepure „special” — adică în afara celor obișnuite în fiecare sezon; și încă unul mare și gras. Ca să șterg rușinea și supărarea.

A doua zi îl văd mohorât; abea se uită spre mine.

— Adică ești mânios, că ți-am trimis un iepure?

— Ba's mânios, că nu-l mai am. Mi l-a furat...

— Cine?

— Cine?! Mai întrebi? Lord al tău, fiți-ar să-ți fie de poveste javra. Din pod l-a luat. Pe scări s'a suit în pod... A sărit cu el în gură drept în mijlocul curții...

— Nu fi mâhnit, Părinte Ioane (în orașelul acela tot al doilea om e preot). Iți trimit două. Unul în loc al ăstuia, al doilea pentru învățătură bună...

Mai tragice erau însă alte năzdrăvăni ale lui Lord. A câinilor e să se hărăiască și să se bată. Lord era însă un asasin.

Seara, după ce se trăgeau oamenii pe la casele lor, în anume epoci își dădeau întâlnire în piață toți câinii din oraș. Lord, se înțelege, era vătaf între ei. Cu cei voinici se lupta. Pe țăncii mărunți îi omora. Dimineața zăceau morți câte două, câte trei Romeo.

Nici nu-mi făceam inimă rea. Noaptea, câine hoinar, venit din cine știe ce mahala. A căutat aventură, — aventură a găsit! Iar hingherul, în loc să prindă câinii noștri de vânatoare, mai bine să adune stărvuri de țănci. O singură dată am avut remușcări.

Tot în cel oraș trăia și o bătrână, Doamna Amalia. Rămasă fără copii, pe care să-i iubească și să-i bată, iubea niște javre de câini, și câte odată îl bătea pe baciul Aron, soțul Domniei Sale. De altfel femeie foarte vrednică, și ne era tare dragă. Totdeauna ținea în casă câte două țănci; dintre cei ce dorm în pat cu stăpânii. mănâncă din blidul stăpânilor, și când aleargă pe stradă merg cochet în trei picioare.

Un prea răsfățat și iubit căfel al Doamnei Mali era „Bubi”.

Mititel, bălțat alb cu negru, reprezenta vrednic ghiveciul tuturor stărpiturilor din clasa câinilor „de lux”. Un asemenea odor trebuia ținut în mare grijă, ca nu cumva să iasă în felurile primejdii ale străzii. Așa îl ținea Doamna Mali. Ca pe ochii din cap. Totuși, într'o zi Bubi a scăpat, și din tot orașul nu a găsit unde să meargă, decât în curtea noastră.

„Ham!” a făcut o singură dată Lord. „Crre” a înghițit o singură dată Bubi, și Doamna Mali a rămas fără de comoara ei.

— Nu cumva e pe la Domniavoastră Bubi? știri-cea, în cap de noapte, slujnica bătrânei. Il caut, ca o nebună, de aseară... Și doamna plânge și tângu-ește...

— Nu e la noi, nu!

Nu mințeam. Nu mai era la noi. După isprava lui Lord, l-am luat în furcă pe cel ce fusese odinioară Bubi și l-am avântat peste gardul din fundul curții, pe gunoiu.

— Bietul Bubi! mi se jeluia mai târziu Doamna Mali. De bună seamă mi l-au furat. Sunt hoți, care umblă după câinii cei scumpi... Numai de ar fi ajuns în loc bun...

— În loc bun a ajuns, fii liniștită Doamnă Mali. Sunt sigur, parcă ași ști! Fii liniștită și mângaiată, dragă Doamnă Mali!...

Apoi, ca după orice rău, a venit, cât de târziu și scăparea.

Era o splendidă zi de Noemvrie, a cărei frumuseță n'am să o uit niciodată. Mi-a'adus o înseninare, asemenea celei de pe bolta cerească.

Venise la mine un camarad de școală. pe care nu-l văzusem de multă vreme. Trăia în alt colț de țară.

Să ieșim și la o vânatoare! Li împrumut bocanci, armă, cartușe — plecăm. Viile erau culese. și știam că în cele de dincolo de râu — vii învrăstăte cu sir-linci pustii, năpădite de bălării — se soresc iepurii după brumele dimineților. Acolo să mergem. E si aproape. În două-trei ceasuri șuntem acasă; o vânatoare la repezeală. Pe Lord îl luăm cu noi.

Dăm ce dăm. mai greșim câte un iepure sărit fără de veste — Lord rămâne în aret, sub un piet de răzor înalt. Stă neclintit, cu capul sucit, ca să poată îndrepta ochiul cel bun. Il îndemn pe prietenul meu. Sare iepurele; se dă peste cap. Bravo!

În drum spre casă, bag seamă, că tovarășul meu vrea să-mi spună ceva și nu are curaj să o facă. În sfârșit o ia pe ocolite.

— Pe la noi nu sunt câini de ăștia... Tare aș dori să am unul!... Nu știi tu pe undeva vre-unul de vânzare? Ași da cât mi-ar cere..., dar să fie ca Lord al tău!

Șiret, am tăcut o bucată de vreme. Să-l las să se frământă și să coacă.

— Ca Lord?... Hm... Nu cunosc... Și apoi, cine are asemenea câine, nu-l vind...

— Înțeleg, că nu-l vinde...

Iar am tăcut, în chip că mă frământ și eu.

— Știi ce? grăii în sfârșit, cu glasul omului care a luat cu greu o hotărîre. Știi ce? Să fie al tău Lord! Ți-l fac cadou! Ca să-ți aduci aminte de mine prin străinătățile pe unde trăiești...

— Nu se poate! Nu vreau să te lipsesc, se feri

faș prietenul, cu teama în suflet că nu voi mai exista.

— Imi faci plăcere! Zău, că imi faci o mare plăcere... Lord! iată stăpânul tău! și am trecut cureaua în mâna prietenului meu bun.

După vre-o trei ani ne-am întâlnit iar. Ne-am bucurat, ne-am povestit poveștile, apoi am îndrăznit:

— Și ce face Lord?... întrebai ca într-o doară.

— Lord?... Bietul Lord!... Nu-l mai am.

— A murit? m'am speriat ipocrit.

— Nu! L-am făcut cadou. Dar nu regret. I-am făcut o mare plăcere unui foarte bun prieten... Ca să-și aducă aminte de mine prin străinătățile pe unde trăește...

PESCUIT LA ȘES: METODA NOTTINGHAM ȘI METODA SHEFFIELD

de C. ERBE

Declar din capul locului că nu sunt cătuși de puțin calificat ca să scriu despre pescuitul în apele de șes. Motivul e foarte simplu: n'am practicat acest pescuit decât atât de rar și fără convingere, încât nu pot pretinde la vreo experiență personală valabilă. Rămân un incorigibil „muscar” și cunosc pescuitul „aruncat” cu năluci — dar n'am avut nici o aplecare spre cel „sedentar”. Nu trag, de altfel, nici un fel de vanitate din această stare de lucruri, dat fiind principiul incontestabil că despre gesturi și colori nu se discută. Această lipsă de aplecare nu m'a împiedecă însă să cetesc destul de mult și despre metodele confracților ziși „de șes” — denumire ce, de altfel, nici nu se potrivește întotdeauna.

În felul acesta am dat și peste așa-zisele „metoda Nottingham” și „metoda Sheffield”, care nu știu dacă sunt cunoscute la noi. Le semnez pentru că imi par că ar putea interesa pe unii confracți sedentari, dornici să-și mai desmortească picioarele sau să-și mai varieze îndeletnicirile, dându-le și o nuanță mai „sportivă”. De altă parte, se pare că aceste metode măresc șansele pescarului prin puțința de a explora apa mai departe decât prin metodele clasice. Observați deci, că intențiunile mele sunt cu totul altruiste. Dar e inutil să adaog că, personal, nu le-am experimentat niciodată. În schimb, cei ce au scris despre ele, par foarte încântați de rezultate.

Să notez că metoda Sheffield poate îmbia și pe un păstrăvar s'o încerce, dacă se află vreodată, cu sculele lui, la o margine de apă cu alți pești decât păstrăvi și lipani.

Iată acum, pe scurt, despre ce e vorba.

1. Metoda Nottingham.

Numele îi vine de la orașul Nottingham, în Anglia, unde se pare că a fost inventată. Dintre autori, dacă nu mă înșel, Francis Francis (A book of angling, 1867) e cel dintâiu care a difuzat-o.

Se știe că printre metodele de pescuit sedentar este și aceea în care pescarul atrage peștii la locul de pescuit, aruncând, din vreme, o hrană potrivită la acel loc. Peștii se obișnuiesc și se strâng la acel loc, bucușii de o hrană binevenită. Și atunci, pescarul șiret, își afundă și cârligul viclean, purtător de aceeași momeală ca și nada atrăgătoare răspândită mai înainte sau în timpul pescuitului. Peștele, încrezător, îmbucă, din acest ospăț și momeala din cârlig — și e prins. E ceea ce francezii numesc „la pêche au coup”. Cred că i se poate spune la noi — sau poate i se spune — pescuitul „la nadă”.

Se înțelege că acest fel de pescuit e prin excelență „sedentar”, legat fiind de locul pregătit cu nadă.

Metoda Nottingham e o variantă a principiului de pescuit „la nadă”. Numai că — și e esențialul deosebirii — ea dă pescarului și posibilitatea să nu mai fie legat de loc, dacă vrea. Pescuitul poate deveni activ, explorând apa oriunde — și mult mai departe decât s'ar putea ajunge, de pe mal, prin metoda clasică „la nadă”.

În adevăr: în metoda Nottingham atragerea peștelui la nadă nu mai e legată de loc, ci însăși undița duce cu ea — oriunde — bogăția de hrană — „nada” — printre care se va amesteca și momeala din cârlig.

E vorba, deci, în esență, de adăugat undiței un „dispozitiv port-nadă”. Se va vedea imediat că nu e nici o greutate, oricine putându-și confecționa acel dispozitiv, pe cât de simplu, pe cât de ingenios.

O privire pe Fig. 1 dispensează, de altfel, de multe

explicații. După cum se vede, dispozitivul port-nadă e format dintr-o spirală de sârmă galvanizată, obținută înfășurând sârma pe un calapod potrivit. Are lărgimea unui deget, e înaltă de 5—6 cm și are un ax interior de care sunt sudate sau strânse bine capetele spiralei. Axul are, sus și jos, o îndoitură în formă de inel, de care se va lega struna. Fig. 2 arată ansamblul undiței, cu cârlig, spirală și plută.

În această spirală, ca într'un coș, se pune nada. Sub acțiunea apei, nada începe să se risipească, liberând fărâmituri de hrană, ce cade spre fund sau e dusă de curent. Peștii întâlnesc această vană de hrană, o urmează, se strâng spre acest izvor de bunătăți: ciugulesc — inclusiv momeala din cârlig — și se prind. Acesta e principiul.

Să vedem unele amănunte.

Dintâiu, se înțelege că cu această metodă pescarul poate circula în lungul apei, fără să mai fie sclavul unui loc. Socotesc, în ce mă privește, că această descătușare din „sedentarism” e principalul ei merit. Dar, evident, pentru cine ține neapărat să rămână înșurubat într'un loc, nimeni nu-l împe-decă: poate chiar combina pregătirea locului „la nadă” în mod clasic, cu aportul adus de spirala port-nadă. Suprapunerea celor două metode.

Apoi, se înțelege că această metodă îngăduie să arunci spirala acolo unde găsești că ar fi favorabil. Prin lărgirea câmpului de acțiune se mărește deci și posibilitatea de a agăța pești mai din larg, pești bănuitori ce nu se apropie de mal sau care își au cantonamentul acolo. Aruncarea se face din mulinet, ca la pescuitul aruncat. Metoda se apropie deci de procedeele „sportive”. Ceea ce, desigur — adică imi închipui — nu poate displace nimănui.

Rezultă că pentru a profita de toate posibilitățile metodelor — aruncare departe — întrebuințarea unui mulinet e indispensabilă. Nu-mi închipui că pescarii sedentari mai pescuiesc azi fără mulinet. Deci nimic nou. Il desfrânezi — și arunci. (Cine nu știe să arunce din mulinet va trebui, să înțeleagă, să învețe; nu e nici o filosofie de altfel).

Varga e cea pe care o ai, potrivită greutateii nadei. Văd că un autor recomandă una scurtă, ușoară și mai teapănă, iar altul una mai lungă... Deci... cea pe care o ai. Sfoara subțire și, preferabil, bine unsă ca să plutească.

Pluta e din pană groasă sau conică din plută, calculată ca să susțină, la limită, spirala umplută cu nadă.

Struna, în funcție de peștele învederat; dar pentru acest gen de pescuit e știut că fineța e un element de succes. Lungimea totală cel puțin 1,80 m.

Cârligul, în funcție de peștele învederat și de felul momelii ce poartă. Confracții sedentari știu prea bine ce le trebuie în pescuitul „la nadă”, ca să nu mai lungesc acest paragraf. Cârligul va fi întotdeauna la cel puțin 50 cm sub spirală.

Nada. Diversitatea nadelor în pescuitul sedentar, re-

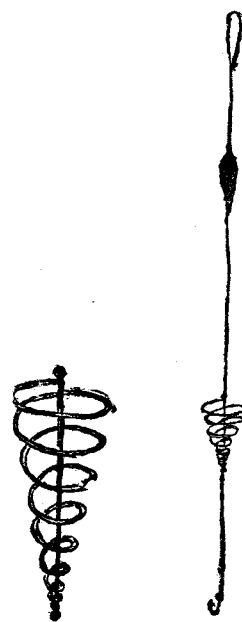

Fig. 1.

Fig. 2.

țetele extraordinare, preferințele uneori stupefiantă pentru înspăimântătoare mixturi imputite, e un capitol care îngrozește, neapărat, un „muscar” obișnuit să mănuiască numai mătasea și pana „artificialelor”. Nu mă bag, deci. Dar, cred, din moment ce metoda Nottingham „sportivizează” oarecum acest pescuit, că ar fi cazul să se adopte nade curate, ușor de transportat și mănuit. De pildă, miezul de pâine amestecat cu cartof fiert, ar putea fi baza nadei din spirală, în care să se încorporeze boabe de grâu fiert, de cânepă, etc.; sau... inevitabilii viermi, ori bucăți de rămă tăiată, după felul momelii din cârlig. Vă privește. Dar să se țină în tot cazul seama că consistența nadei trebuie astfel potrivită, încât să se desfacă cu ușurință de cum vine în contact cu apa. Adaog că un autor recomandă să nu se atingă nada cu mâna, ci să se umple spirala înfundând-o în pasta nadei, ținând spirala de inelul de jos al axei. Nu reiese dacă această recomandare vine din grija să nu se murdărească pescarul pe mâini, sau pentru că... nu le-ar place peștilor.

Să mai notez că un autor indică posibilitatea de a elimina pluta. În acest caz, se adaogă, între spirală și cârlig, pe strună, încă două „săltătoare” (cum zicem noi, „muscarii”) suplimentare, cu cârligul și momeala respectivă. Se aruncă unduța. Cum ajunge în apă, nada începe să se desfacă; spirala coboară încet spre fund într'un nou de hrană; momeala e atacată de pești în mișcarea ei spre fund. Dacă n'a fost nici o agățare, lași să stea puțin unduța pe fund, apoi se execută o nouă aruncare — și așa mai departe.

Metoda Nottingham se aplică, mai ales, în apă curgătoare.

2. Metoda Sheffield.

Prin această metodă se urmărește, în definitiv, aruncarea momelii departe, în felul cum se aruncă musca artificială, dând astfel pescarului putința să atace pești departați și să exploreze apa mai în larg.

Spre deosebire însă de pescuitul cu musca artificială, unde aruncarea se face sub efectul greutateii sfoarei, aci aruncarea e făcută posibilă prin plumbuirea strunei.

Așa dar: o vargă flexibilă, cea mai potrivită fiind o vargă pentru păstrăvi; un mulinet; o sfoară, preferabil

subțire și ușoară, de pescuit aruncat, de pildă; o plută, foarte ușoară, de pană, proporționată cu greutatea plumbilor și a curentului; o strună foarte fină, lungă de cel puțin 2 m; trei plumbi mici pe strună, pentru a da greutatea necesară lansării; un cârlig în care se prinde momeala.

Aruncarea poate fi făcută în două feluri: sau exact ca la pescuitul cu musca, sau, în loc de procedeul dela muscă, lăsând sfoara să se desfășoare direct din mulinetul liber de frână. Trebuie, în orice caz, o mână foarte suplă și un aruncat mlădios, ca să se evite acțiunea de „sfârc de biciu”, ce ar periclita atât struna, cât și momeala, care s'ar rupe sau ar pleca din cârlig ca din praștie. Presupun metodele de lansare cunoscute.

Plumbii — vreo trei — se înșiră pe strună; cât mai puțin grei; cu cât ultimul plumb e mai departe de cârlig, cu atât mai bine, în limita posibilităților de lansare, evident.

Momeala e foarte variată, după anotimp și felul peștelui învederat. Poate fi o pastă din diversele preparate cunoscute de pescarii sedentari, dar foarte consistentă, ca să nu scape din cârlig; la acest fel de momeală e preferabil un cârlig triplu, în care se poate mai ușor și mai solid așeza momeala. Alte momeli: rămă, viermi, burlău, lăcustă, greer, etc.

Evident, această metodă se poate întrebuința combinând-o cu atragerea peștilor „la nadă”.

Dacă e adevărat că se poate astfel arunca un gândac până la peste 20 m, după cum pretinde un autor, e foarte frumos. Și iată deci, atunci, un pescar de șes, ce ar fi fost altfel condamnat numai „să înmoaie firul” și să privească hipnotizat o plută, iată-l, explorând apa în sus, în jos — și în lat — cu mișcări active, rupând monotonia așteptărilor sedentare. E, în deosebi, un pescuit de vară, când peștii stau în plin curent, unde putem să-i atacăm prin putința lansărilor.

Poate că aceste două metode vor prezenta interes celor ce nu le cunosteau încă, și-i vor ispiți să le încerce. Dacă vor aduce și o variație dorită, spre mai sportiv, dar mai ales dacă vor aduce unele succese neașteptate unor necunoscuți confrăți, atunci va fi găsită și o scuză acestor însemnări profane.

H. FRIELING : NEOBIȘNUTA VIAȚĂ A CUCULUI

DIN LITERATURA STRĂINĂ

Mulți își rezumă părerea în ce privește cucul spunând, că el strigă „cucu” și ne face plăcere să-i auzim glasul. Nici vorbă de plăcere însă, când știm ceea ce face el cu bieteles paseri în al căror cuib își depune oul. Căci cucul e un răufăcător, care pentru a-și umplea burta, aruncă afară din cuib chiar și pe frații săi vitregi. Mulți cred că iarna cucul se transformă într'un uliu, sau cel puțin că el știe să se umple punga cu bani, dacă o lovim cu mâna atunci când îi auzim glasul...

Un scamator și un defraudator totodată! O pasere minune, pe care ar trebui să o privim cu adâncă admirație, dar nu pentru puterile sale vrăjitoarești, ci fiindcă prin el natura ne desvăluie secretul metodelor ei de a adapta activitatea paserilor, cu ajutorul unei coordonări de instincte.

Chiar dela început, viața cucului ne oferă o anomalie: propriu zis el nu cunoaște viața conjugală. Masculul și femela nu au o regiune comună de apărare, ci fiecare are o regiune separată. Imperecherea se face parcă la întâmplare, așa cum se nimerește. Un mascul poate trece prin regiunile mai multor femele, sau o femelă, poate fi amanta mai multor masculi, cari, de altfel, între ei definesc regiunile lor respective în mod foarte amănunțit. Lucrul cel mai important, pentru regiunile femelelor, este ca acestea să fie locuite de părinți adoptivi potriviți. În

Schemă indicând poziția puiului de cuc evacuând un ou din cuib

șborul său de recunoaștere femela deseori este însoțită de mascul, care încearcă să atragă atenția paserilor înfricoșate, pe când soția recunoaște bine locul unde păsările își clădesc cuibul, spre a-l regăsi mai târziu. Mai pe urmă, când cuibul este gata, cu două sau trei ouă în el, ea se întoarce și aruncă afară unul din aceste ouă, pentru că în locul lui să fie depus al ei. Cu tot scandalul de protest, pe care îl fac păsările cântătoare, acestea, totuși, adesea, acceptă să primească îarăși cuibul cu oul cucului. Toate mergând bine, femela cucului poate plasa astfel câte un ou tot la două sau trei zile; iar în timpul clocirii ea face vreo zece până la douăzeci de ouă. Acest număr ridicat pare necesar, dat fiind riscul luat, deoarece s'a calculat, că din 273 de ouă ale cucului, numai 62% au ajuns să fie clocite. În 14% din cazuri cuibul a fost părăsit de vechiul său stăpân; în 12% din cazuri cucul își depuse oul într'un cuib deja părăsit; în 7% din cazuri oul căzuse în afară de marginea cuibului, etc. Nu e rar cazul, că oul nici nu este plasat în cuibul prevăzut înainte, care între timp a fost distrus sau părăsit. Atunci jalea este mare, deoarece cui să se adreseze doamna cuc așa la repezeală, cu oul făcut gata de plasare? În astfel de cazuri, adesea îl substituie unor paseri, cari nici nu au obiceiul de a cloci un tânăr cuc, sau oul e plasat în mijlocul unor ouă deja în stare de clocire înaintată, așa că tânăr-

Puiul de cuc evacuează un ou.

rul cuc riscă de a fi nimicit de frații săi vitregi, mai în vârstă. Aceasta — cum am spus mai înainte — nu se întâmplă decât în cazuri de mare strâmtoare, și tocmai aceasta este faptul ce trebuie admirat: căci cucul își plasează ouăle totdeauna în cuiburi, ale căror clăditori abia își încep ouatul. Faptul acesta prezintă marele avantaj al cucului, dat fiind, că durata sa de clocește fiind relativ scurtă, iese mai de vreme decât frații lui vitregi, sau cel puțin împreună cu ei. În aceste cazuri el totdeauna se dovedește de a fi cel mai tare, și poate foarte ușor să-i poftască afară din cuib.

Dar înainte de a se ajunge la aceasta, trebuie să vedem, unde anume își plasează de obicei cucul ouăle sale? Se pot considera ca primitori de oaspeți mai ales buhaiul de baltă, prigoria, codobatura, sfredelușul și alte soiuri de paseri. În unele cazuri și pițigoiul, cintezoii, căneparul, presura, consumatoare de semințe și cari, de altfel, au obiceiul să-și crească puii și cu insecte. Mai spre nord cucul s'a specializat mai ales pentru cintezoii de munte. La această listă — care în realitate mai poate fi completată — este de remarcat, că și paseri cari își clădesc cuiburile mai mult sau mai puțin închise, vor fi înzestrate cu ouăle nedorite ale cucului, ca de exemplu ochiul boului, sau paseri ce au obiceiul de a-și clocește ouăle în crăpături, ca pițigoi. Cum își plasează cucul ouăle în astfel de cuiburi? Iată cum se întâmplă cazul: în orele de după amiază, când de obicei nu clocește pe cuib sau nu ouă, doamna cuc se apropie discret de cuibul deja observat cu patru sau cinci zile înainte, și își depune — în câteva clipe — oul înrânsul. Un ou al părinților adoptivi va fi luat în cioc și aruncat afară — și strigoiul a și dispărut. Un răs sarcastic al doamnei cuc răsună ca de bucurie răutăcioasă, la această glumă bine reușită. În cuiburi foarte strâmte ea e nevoită să rostogolească oul cu ajutorul ciocului. Mai întâi depune oul undeva pe pământ, îl ia apoi în cioc și îl rostogolește în cuib. Coaja oului este remarcabil de tare, așa că nu se prea sparge la o astfel de operațiune.

Oul cucului e destul de mic; comparat cu mierla, care cântărește exact ca și cucul (cu toate că cucul pare mai mare în penisul lui), oul cucului este de aproape de trei ori mai ușor și deci are cam aceeași mărime ca și ouăle micilor paseri cântătoare, în cuibul cărora urmează să fie adăpostit. Dar acest fapt nu este singur deciziv pentru primirea oului străin, ci ouăle cucului sunt potrivite celor ale părinților adoptivi și în ce privește culoarea lor. Printre ouăle albastre ale peptenșului, oul cucului nici nu se poate distinge la prima vedere și prin urmare nici nu este de mirat că aceste paseri primesc ouăle de obicei, fără alte complicații, chiar și atunci când înainte se dăduse o luptă cu cucul. Dacă însă un astfel de ou albastru este plasat în cuibul unei ciocârliei de câmp, în al unui sfredeluș, sau în al unei codobaturi, atunci acesta — la prima vedere — se va deosebi foarte bine, față de ouăle

unicolore ale gazdei. Se întâmplă foarte rar, ca un cuc să-și depună oul lui, în cuibul unor paseri între ale căror ouă iese la iveală — și aceasta este minunea — căci un cuc cu ouă albastre își depune ouăle de obicei numai la pieptănuș, sau la alte ouă de culoare albastră până la albastre-verzui. (Mărăcinar mic și Pietrar). Un cuc cu ouă pătate își depune oul de obicei numai la cintezoii, la pițigoi și la alte soiuri de paseri ale căror ouă deosemena sunt pătate. Deosebit de remarcabil este însă, că de exemplu, ouăle „cucului de șoimuleț“, la fel ca și ouăle gazdei, prezintă o cunună de pete în jurul polului țesit al oului, și că un soi de cuc numit „cuc presură“ înzeștrează ouăle lui cu un desen ca un fir de păr care seamănă perfect cu cel al presurei. Această minune nu se explică altfel decât admitând existența de adevărate rase de cuc, în așa fel, că am putea vorbi de un cuc al presurei, cuc al cintezoiiului etc., cari la rândul lor vor încredința ouăle lor, din nou, acelor paseri de cari au fost crescuți. Nu este însă ușor de a explica această formare de rase pe baza principiului selecțiunii naturale din partea paserilor gazde, ce ar arunca din cuib ouăle nesemnătoare și ar primi numai pe cele semnătoare, deoarece aceasta ar presupune o variabilitate atât de mare, încât n'ar mai intra în cadrul variabilității obișnuite. Așa fiind, ar fi trebuit ca ouăle să fi prezentat „culorile de imitație“ chiar dela început. În acest caz, desigur, o selecțiune ar putea să aibă loc și deci presupunerea prealabilă este necesară, chiar dela început, și tocmai aceasta constituie minunea. Nu putem deci să credem, că natura a „ochit“ intenționat la această adaptare și că cucul, în toată ciudata sa istorie de clocește, nu poate fi închisuit altfel, decât cu aceste diverse imitații de ouă, rămânând totodată stabilit, că această „împrejurare“ nu e nici decum necesară, deoarece nu este de înțeles din ce cauză cucul trebuie să-și crească puii în străinătate.

Efectul selecțiunii făcută de către paserile gazdă nu poate fi mare lucru, deoarece multe soiuri de paseri nici nu pot distinge un ou chiar neasemnător ca al cucului și cu toate acestea îl clocește liniștit. Sunt paseri cântătoare (Brumărița de pădure), cari primesc fără șovăire chiar și cele mai neasemnătoare ouă ale cucului, iar Ochii boului nici nu este în stare să distingă ouăle cucului în întunecul cuibului său închis. Pe de altă parte pitulicea verde care se împotrivesc chiar cu violență unei substituiri, părăsește cuibul chiar și atunci, când cucul și-a plasat un ou destul de asemănător. Paserile cântătoare sunt desigur în stare de a distinge diferitele soiuri de ouă, ce li se prezintă, dar e greu de spus dacă ele își dau seamă ce înfățișare trebuie să aibă ale lor proprii. Savantul Reusch, de exemplu, a schimbat odată ouăle unei pitulici de grădină, substituindu-i ouăle unei Silvii de grădină. După ce prima își ouase ultimul ou, se părea că-și da seamă că ceva nu era în bună regulă în cuib: ultimul ou și anume oul ei propriu nu se potrivea deloc cu celelalte ouă și la un moment dat l'a aruncat afară fără nici o șovăire.

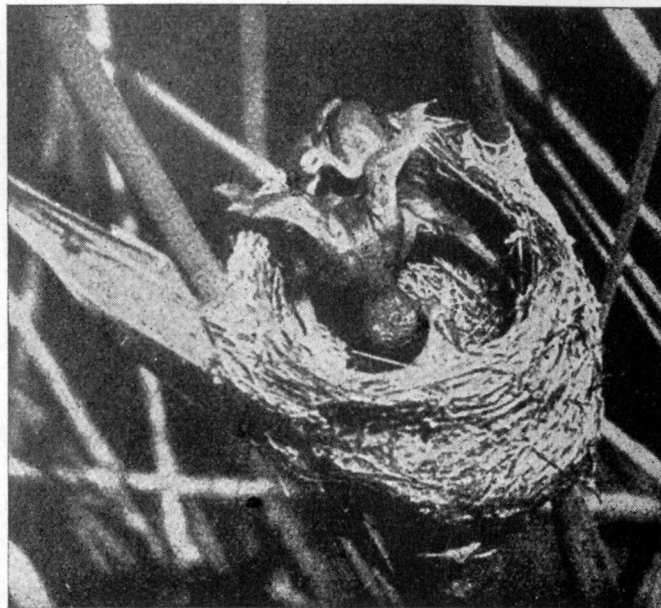
După cercetări amănunțite, paserea gazdă își părăsește cuibul cam în 15—20% din cazuri, dacă i s'a substituit un ou de cuc; câteodată ea aruncă afară oul strein sau clădește un nou cuib peste acest ou, sau, în sfârșit, îl primește. Pe cheltuiala acestor paseri se înmulțește cucul. Se poate chiar întâmpla, ca unele soiuri de paseri cântătoare din regiunea unui cuc, să crească în fiecare an numai cucii în locul puilor proprii, ceea ce firește duce la o scădere amenințătoare a numărului lor. Într-o anumită regiune 42% din cuiburile prigorilor au fost „rechiziționate“ în felul acesta.

Puiul cucului, abia eșit din ou, este un individ extrem de urât și văzându-l, nimeni nu bănuiește înfățișarea elegantă a paserei de mai târziu. Nici o singură pană nu se poate descoperi pe pielea sa roză. Ochii sunt orbi, numai ciotul arilor goale par a trăi și abia își mișcă capul cu ciocul mereu deschis. Paserile cari au ghinionul de a găsi un astfel de oaspe bastard în cuibul lor, nu șovăiesc nici o clipă de a-l hrăni cu o abnegație pasionată. Dar micuțul nicidecum nu este modest, căci mănâncă cu ușurință cât ar fi destul pentru vreo șase pui de codobatură. Din această cauză nu admite, ca frații săi vitregi, să rămână în cuib, luându-i țângăului prea mult loc și mâncare. Așa fiind, natura a înzestrat puiul cucului, care este încă orb și de abia de câteva zile, cu o putere foarte ciudată, bazată pe un instinct. La un moment dat el își plea-

că capul ca și când ar vrea să stea pe el, își vâra ciocul între picioare, se strecoară sub unul din frații săi vitregi sau sub un ou încă neclocit și îl ia pe spatele lui plan și lat. Proptindu-se pe cap și picioare, încet-încet el se urcă înspre marginea cuibului, unde ajuns, trebue să bage bine de seamă, să nu cadă afară din cuib și descarcă pu. iul sau oul de pe spatele său. Aceiași soartă le așteaptă și pe celelalte ouă și frați vitregi. Se întâmplă adesea, ca puiul demn de compătimit, aruncat din cuib în felul acesta, nu se rostogolește afară, ci rămâne agățat pe marginea cuibului. Găsindu-l acolo, mama nici nu se gândește să-și scape puil nenorocit din situația sa disperată și să termine odată pentru totdeauna cu obraznicul pu de cuc, ci — pare că fascinată de ciocul său mereu deschis — nu are alt gând decât să-l sature, aruncându-și copilul de sânge definitiv din cuib, sau lăsându-l să piară de frig și de foame, deoarece, după cum am spus, pentru dânsa are importanță numai ceea ce se găsește în interiorul cuibului. Bătrânii nu par a fi conștienți de îndatorirea de a crește proprii lor pui și numai așa poate să-și permită natura astfel de glume cu ei. După abia patru zile puil cuc își pierde instinctul de a expedia afară tot ceea ce se află în cuib; suprasensibilitatea pielii spatelui, pentru iritații provocate de atingeri, începe să dispară și pu. tin mai târziu apar cele dintâi penișoare. În primele zile oaspetele bastard e cu totul mut — fiind și acesta o fi. nețe a naturii — deoarece chiar dacă bătrânii nu și-ar da „seama“ de nimic, printr'un ton neobișnuit al puilului, s'ar putea ca ei să se vadă îndemnați de a înceta să-l mai hrănească. Așa fiind, micul păcătos mai bine tace din plisc.

Se întâmplă din când în când, ca doi cucii să se găsească în același cuib (e cazul când două femele diferite au depus ouăle lor în același cuib). În acest caz primul ieșit va alunga pe al doilea tot așa de hotărât, ca și pe ceilalți locuitori ai cuibului. Numai în cuiburi făcute în scorburi rămâne efortul micului cuc fără succes, fiindcă puil luat în spinare se va răstogoli din nou în cuib. Din astfel de cuiburi nu iese decât un singur cuc, deci trebue să presupunem, că el își omoară frații săi vitregi sau prin mărimea sa, sau prin concurența prea mare la împărțirea hranei. În această privință mai lipsesc observații precise. Sigur este numai, că în aceste cazuri și frații mașteri sunt crescuți mari.

Mulțumită hrănirii îngrijite a părinților adoptivi, tânărluc cuc crește de minune și cam peste trei săptămâni el știe să sboare. Și acum strigă înfocat și pătrunzător ți-pătul său de „șrișrișri“, așa că chiar și paserile străine le „merge la inimă“, încât și acestea se simt obligate să hrănească pe dolofanul trântor. Face o impresie extrem

Puilul de cuc aruncă din cuib un pu.

de comică puilul de cuc, tronând în toată mărimea sa impozantă pe cuibul unei codobaturi, fiind cu mult mai mare decât cuibul și părinții săi adoptivi. Sprintenii hrănitoresc adesea își strecoară capul în gâttele flămândului așa încât și se face frică dacă el nu cumva va înghiți și părinții săi adoptivi — din recunoștință. — Asta este însă numai o aparență. Deasemenea nu trebue să avem teamă, că micul bastard va distruge cuibul, deoarece el nu prea are obiceiul să se miște mult, în comparație cu paserile cântătoare, cari au obiceiul să bată din aripi. Numai capul îl mișcă încet și prudent ca să nu strice cuibul.

Aceasta este viața cucului, — cam ciudată și neobișnuită. Posibilă numai fiindcă paserile sunt obișnuite să dea ascultare numai instinctelor lor și nu unei reflecțiuni rezonabile. Am arătat exemplul cucului pentru a dovedi ce minunat își conduce natura creațiunile sale. Incolo, de bine de rău, ele activează cum e mai folositor pentru înmulțirea soiului. Ele nu activează înțelept sau rezonabil din forța lor proprie, și aceasta fiind așa, trebue să admitem, că o rațiune supranaturală apare în faptele lor.

Trad. H. B. Pitulice — Brașov

DISCUȚII

I.

Ape secătuite de braconieri

Am văzut o apă de păstrăvi, pustiită. E o parte a unui vast fond de pescuit, care se razimă pe un râu mare și pe nenumărați afluenți. Acest fond e îngrijit de mai bine de douăzeci de ani, și a ajuns să fie într'adevăr unul din cele mai bine populate cu păstrăvi. În anii trecuți, când voiam să ne încadrăm o zi în belșugată, urcam până la o porțiune a râului principal, apropiată de izvoarele lui. Aici râul, pe lungime de kilometri serpuește în coturi adânci, și apoi traversează o luncă lungă, tot în coturi, unde bulboanele se înșirue dese între șiroaiele repezi. Aici era rau; pești mulți, pești frumoși nesperiati.

Am revenit și în anul acesta, împreună cu câțiva prieteni. Ne-am înșirat pe o întindere mare, ca să nu ne tulburăm. La amiază, după vechiul program ne-am adunat în jurul focului de sub un brad știut. Toți împreună nu aveam zece peștișori. Eu nici unul! Constatarea tuturor: apa e cu desăvârșire pustiită. Aceeași constatare s'a întărit și după încercările de după masă. A doua zi am pescuit alte porțiuni și am găsit acolo vechea abundență.

Cercetările au dovedit, că porțiunea de râu de sus, în toamna trecută și în primăvara de acum a fost intens braconată, mai ales de muncitorii dela lucrările forestiere. A jucat plașa ziua-noaptea. În mai puțin de un an a fost secătuit râul pe porțiune foarte întinsă. Paznicii

sunt aproape neputincioși față de amenințările cu care sunt înfrunțați; procesele verbale ce se dresază sunt floare la ureche. Părțile mai de jos, mai apropiate de locuințele paznicilor, au scăpat de acel braconaj intensiv.

Aveam și până acum idee ce înseamnă pentru un râu de păstrăvi braconajul. Mărturisesc, însă, că nu mi-am putut imagina, ca el în un timp atât de scurt, să poată face tabula rasa în acest fel. Peștii vor urca din bogăția de jos și vor repopula porțiunea distrusă, — dacă măsurile noi și severe de pază, care au fost luate vor putea înfrâna pe braconieri. Dacă!

Se pune, astfel, iar o problemă generală, repopularea apelor cu salmonizi, degradate în cursul războiului sau în timpul ce s'a scurs dela încheierea lui. Înainte, când s'a mai pus această problemă, unii dintre proprietarii sau arendașii fondurilor de pescuit, au instalat cloctorii sistematice. Alții, au importat icre din renumitele stabilimente din Cehoslovacia. Direcțiunea Generală a Vânătoarei a înființat, la Făgăraș, o crescătorie de păstrăvi foarte frumoasă, care în cei câțiva ani de existență a livrat însemnate cantități de icre și de puiet. Azi din Cehoslovacia e imposibil să se mai aducă icre; și acolo apele și crescătoriile au fost în cea mai mare parte distruse de războiu, apoi situația transporturilor de azi e o piedecă peste

care nu se poate trece. Crescătoriile particulare au fost abandonate; ceea, a statului, din Făgăraș a fost desființată. Deci chiar cei ce sunt gata să aducă jertfe bănești pentru repopulare sunt puși în imposibilitate a face aceasta, cel puțin deocamdată, prin aducere de icre sau puieți. Rămâne înmulțirea, lentă, naturală. Or, cheia acesteia e paza bună și înfrângerea braconajului.

Ca și la vânătoare, arendașii singuri nu vor putea prezenta rezultate optime. Trebuie să fie ajutați de autorități. Măsurile de această natură, care ar putea fi imediat aplicate ar fi următoarele:

a) Judecarea normală a proceselor de braconaj, stabilindu-se, ca și pentru vânat, sume de despăgubire, forfetare potrivite.

b) Premii pentru cei ce descopere cazuri de braconaj la salmonizi.

c) Mijlocirea, ca exploatatorii de păduri să sancționeze, prin concediere, angajații și lucrătorii braconieri.

d) Controlul din partea D. E. V. a existenței unei paze serioase.

e) Așezare de posturi de jandarmi de vânătoare în punctele unde braconajul a devenit plagă.

Ca și vânatul, salmonizii nu sunt ai arendașului numai, ci sunt o avere a obștei. Starea în care au ajuns apele noastre cu salmonizi poruncește o serioasă intervențiune.

„C.”

II.

Despre rezultatele obținute cu gloanțele așa numite „cu cămașe H”

Gloanțele din cartusele vechilor arme „express”, încărcate cu pulbere neagră și gloanțe de plumb, păraseau țeava cu viteze de aproximativ 450 m/sec. Dat fiind, că rezistența mediului este cu atât mai mică, cu cât este mai mică viteza glontelui ce izbește, apoi și datorită faptului, că aceste gloanțe nu se descompuneau, adică nu se detașau părți din ele, doar excepțional, dacă loveau un os mai rezistent, ele de obicei străbăteau corpul vânatului mare, dacă era lovit din latură. Cu excepția cazului, când asemenea glonte izbea numai în părți moi a corpului vânatului, bunăoară în intestine, datorită izbiturii se deforma, dând glontelui o formă asemănătoare mai mult, sau mai puțin, unei ciuperce. Astfel, acolo unde păraseau corpul vânatului, fiind calibrul lor mărit în urma deformării, cauzau o rană mai mare, decât pe unde au intrat în corp.

Efectul acestor gloante era în general bun, dacă erau bine plasate, căci, chiar dacă vântul atins nu cădea pe loc, sângele curgea abundent din rănilor mari cauzate de ele, usurând foarte mult găsierea vânatului rănit. În cazul loviturilor la intestin însă, urmărirea era foarte anevoiasă, rămânând adesea fără rezultat, căci gloanțele de plumb perforau doar vânatul, efectul lor fiind bazat în multe cazuri numai pe o hemoragie lentă. Cu un cuvânt, dat fiind că aceste gloante nu se descompuneau și, fiindcă în urma vitezei lor reduse, nu aveau efect hidrodinamic, nu produceau distrugerii în organele interne a vânatului atins.

Perfecționându-se armele militare, trecând adică la glonte blindate, mănât de o doză considerabilă de pulbere fără fum, a evaluat și construcția cartușelor cu glonte, vânătoarești, până când au întrecut cu mult, calitățile balistice a cartușelor de războiu. Aceasta, fiindcă vâna-

torul râvnea nu numai la efect, dar fiindcă avea de lovit ținte relativ mici, avea nevoie de maximum de precizie și o traiectorie a glontelui cât mai apropiată de linia dreaptă.

Pe timpul gloanțelor de plumb, dela distanța de 80 metri înainte, era nevoie să apreciezi just distanța și să ții cont de ea, din 20 în 20 metri, când era vorba de lovirea unei ținte mici. Astăzi, există cartușe, cu ale căror glonte poți trage într-o mîerlă până la 200 metri, fără ca să schimbi viza.

Glonte modern, deși confectionat tot din plumb, este blindat cu o cămașă din tablă de fier, sau din vreun aliaj de cupru, de obicei nichelat și unul și altul. Din motive cunoscute, la vânătoare nu se întrebuintează gloanțe complet blindate, ci unele cu capul de plumb, sau găurit, existând diferite modeluri.

Aceste gloanțe, datorită vitezei relativ mari cu care izbesc în corpul vânatului, provoacă pe deoparte efectul hidro-dinamic, atingând organe bogate în lichid, pe de altă parte se descompun în parte, detașându-se părți atât din sămburele, cât și din blindajul lor. Cunoscând, că glonte tras din țeavă ghinduită se învârtesc în jurul axului său longitudinal (ceace la gloanțe de mare viteză înseamnă cea 3750 învârtituri pe secundă) este ușor de înțeles că părțile detașate din gloante se răspândesc — în urma puterii centrifugale — în corpul vânatului, pe direcția suprafeței unui con, mai mult, sau mai puțin lungit. Astfel, ele lovesc și distrug incomparabil mai multe țesuturi, inclusiv nervi și oase, decât un gloanțe, care străbate doar corpul vânatului, fără ca să se descompună, având astfel de multe ori efect fulgerător, întocmai ca un foc de alicie bine aplicat, care ucide întocmai, prin provocarea unui șoc nervos puternic și numai în al doilea rând, provocând hemoragii.

S'a văzut însă, că prin mărirea vitezelor, ceace este egal cu mărirea puterii de izbire și implicit a rezistenței mediului, gloanțele de vânătoare obișnuite (cu cămașe parțială), se descompuneau prea de vreme, adesea complet, adică înainte de a fi pătruns destul de adânc în corpul vânatului. Astfel, efectul lor era adesea foarte îndolnic, apoi lipsind și rana de ieșire a glontelui, nu rămânea nici sânge pe urma vânatului rănit, refugiat, îngreuiind ba compromițând chiar, urmărirea.

În vederea preîntâmpinării acestui neajuns, au fost apoi astfel construite diferite gloanțe, ca numai o parte din masa lor să se poată descompune, iar restul, rămânând compact, să intre mai adânc, ba să străbată corpul vânatului, provocând în mod regulat o rană de ieșire, cel puțin atunci, când asupra vânatului s'a tras din latură. Astfel, s'au construit gloanțe cu cap de plumb cât mai mic, altele, având în sămburele lor de plumb încă un sămbure de oțel, apoi gloanțele așa numite cu „cămașe tare”, al căror blindaj în partea dinainte este subțire, iar în partea posterioară gros de cca 2 mm, etc., cât și glonte cu „cămașe H”, despre care tratăm și pe care am avut posibilitatea să-l încerc în mod practic.

Experiențele mele se reduc la cartușul 8 mm J. R., din care am tras cu trei feluri de încărcături, anume, cu glonte cilindro-ogival cu cap plat, cântărind 14,7 gr, la încărcătură de 3,25 gr pulbere f. fum specială; apoi un glonte de aceeași construcție, cântărind 12,7 gr, mănât de 2,75 gr pulb. f. fum R. No. 5; și în fine glonte cu cămașe H, având în tub 2,85 gr pulbere f. fum R. No. 5.

Dau mai jos datele balistice a acestor încărcături, adăugând spre comparație și datele unui cartuș destul de bun, încărcat cu pulbere neagră și glonte de plumb:

Cartușul	Încărcătura în gr și felul pulberii	Felul glontelui	Lung. glont. în mm	Greut. glont. gr.	V0	V25	V100	V150	V200	V300	E 0	E 25	E 100	E 150	E 200	E 300
8 mm J. R.	3,25 Spec.	Blindat cilindro-ogival	30	14,7	710	680	604	563	526	459	378	346	273	238	207	158
"	2,75 R. No. 5	"	26	12,7	715	685	608	563	524	454	331	304	239	205	178	133
"	2,85 R. No. 5	Cămașe H	35	12,7	752	740	705	681	657	612	366	355	322	300	279	242
11,15 mm 60 R.	5 neagră M. 71/84	plumb cilindric	27,5	25	455	428	373	347	326	—	265	234	178	154	136	—

Fig. I.

Văzând tabela, observăm că datele cartușului cu cămașă H sunt cele mai favorabile. De remarcat este mai ales menținerea mai bună a vitezei pe traiectorie, căci până când glonte cilindro-ogival, greu de 14,7 gr pierde până la 300 m 251 m/sec. din viteza lui (egal cu cca 35,5%) glonte cu cămașă H, nu pierde decât 140 m/sec, adică cca 18,6% din viteza inițială.

Aceasta este una din calitățile sale mai remarcabile, căci având traiectorie alungită, permite ochirea cu aceeași viză (prin lunetă), până la 200 m.

Glonte cu cămașă H, are o lungime de 35 mm și formă așa numită aero-dinamică, adică vârf ascuțit alungit și coadă tronc-conică. (Acestei forme i se datorește menținerea mai favorabilă a vitezei pe traiectorie). În ce-i privește vârful, există cu cap deschis (expansiv), cu cap de plumb, apoi cu cap găurit dar acoperit cu un vârf lung, gol, făcut din tablă subțire de aramă. Aceasta din urmă, este forma lui cea mai favorabilă din punct de vedere aerodinamic, dar în același timp cea mai mult criticată. Aproximativ la jumătatea lungimeii ei, cămașa glontului prezintă o strangulare, cu o adâncime de cca 2 mm. Astfel, în secție longitudinală, figura cămașei se aseamănă cu forma literei „H” tipărită și de aici își are numele. Scopul acestei strangulări este, ca să nu permită o descompunere a glontului decât numai până la aceasta strangulare, restul rămânând compact și nedeformat, doar în măsură mică.

Ca orice vânător, pe care îl interesează intrucâtva chestiunile balistice, obișnuiesc să studieze la fiecare caz, efectul produs de glonte, în vânatul împușcat. Aceasta cu atât mai ușor, cu cât nu i-ași permite altuia, să jupuiască și „măcelărească” (nu cunosc, din păcate, alt termen) vânatul meu. Resturi din gloanțe găsesc întotdeauna, însă părți compacte numai în acel caz, când glonte nu a străbătut corpul vânatului, ceea ce se întâmplă mai ales, dacă vânatul a fost lovit din față, gloanțele intrând în el dealungul, sau în diagonală.

Astfel am dobândit gloanțele deformate, pe care le vedeți în fotografiile alăturate. Figura 1, prezintă la cifrele 1 și 2 două gloanțe de 14,7 gr greutate, ambele găsite în câte un câprior. Din glonte No. 1 a rămas numai cămașa, sămburele de plumb fugind complet din ea. La 2, vedeți un mototol format din cămașă și resturi de plumb, având o formă destul de fantastică. La cifra 3, vă prezint un glonte cilindro-ogival de 12,7 gr, tras în lemn. Observați diferența de deformare. Mediul compact și rezistent, nu permitea o sfărâmare a glontului, silindu-l la deformarea în forma „clasică” de ciupercă.

În figura II, vedeți resturi din gloanțe cu cămașă H, constatând cu această ocazie, că nimica din lume nu este „literă sfântă”. Anume, la cifra 1, se constată, că partea dinapoi a glontului nu rămâne neapărat compactă, ci se descompune și deformează și ea, dacă atinge un obstacol prea rezistent cel puțin în unele cazuri. Cu acest glonte, am împușcat un câprior, lovindu-l pieziș la spata dreaptă. Restul din glonte l-am găsit sub pielea puiului piciorului stâng dinapoi. Efectul a fost de altfel, fulgerător. La cifra 2, vedeți un rest de glonte „H”, în forma „cum scrie la carte”, găsit în alt câprior.

Eu n'am împușcat, cu glonte „H”, decât 11 câpriori, deci nu-mi pot permite exprimarea unei păreri prea hotărâte. Am avut numai gloanțe cu vârf găurit, acoperit cu capac ascuțit de aramă și prevăzute cu așa numita „margină aspră”. (Este vorba de o dungă dela capul glontului, cu scopul de a provoca rană deschisă în locul unde intră în corpul vânatului și pentru a tăia cât mai mult păr, pe care găsiindu-l, se poate deduce felul rănirii, în cazul când vânatul nu rămâne pe loc). Acestui glonte i s'a mai reproșat din unele direcții, că nu se descompune, dacă atinge vânatul numai în părți moi. Eu niciodată

Fig. II.

nu am constatat asemenea caz, deși s'a întâmplat, să lovesc câprior la intestin. Din contră, vânatul lovit de mine, chiar dacă nu a căzut pe loc, atunci la maximum 100 m dela locul împușcături și niciodată nu a fost nevoie de lovitură de grație. Sânge se găsea în urmă din abundență, urmărirea fiind astfel foarte ușoară. Într'un caz, s'a întâmplat — glonte atingeând probabil o crăcuță în cale — ca deși am tras la distanță mică (cca 50 m), să plasez glonte mult prea jos în câprior, lovindu-l numai în osul pieptului (sternum). Cu toate astea, părți din glonte au intrat în plămân, provocând ravații însemnate. Câpriorul a căzut după o fugă de vreo 20 metri. Dăra de sânge lăsată în urmă, a fost excelentă și în acest caz.

Astfel, din parte-mi nu am decât cuvinte de laudă pentru glonte cu cămașă H, deși numai în cazul câpriorului și îmi dau seama, că nu spun prea mult cu aceasta. Ași fi deci foarte recunoscător, dacă cineva dintre cetitori și-ar istorisi experiențele făcute cu acest glonte, la vânat de talie mai mare, dar bineînțeles, numai în ce privește cartușul cal. 8 mm J. R. Păreri venite din restul Europei am citit multe, unele chiar foarte favorabile, știu însă, că vânatul de acolo este mai mic de statură, decât al nostru. Mărturisesc, că așa fi primit ca o binefacere, dacă cineva dintre fabricanți, ar fi scos un glonte construit cu scop similar, dar în greutate de 14,7 grame, chiar dacă n'ar fi avut o traiectorie mai alungită, decât glonte sistem vechiu, de aceeași greutate. Am motive justificate pentru această dorință.

Îmi este cunoscut, că există în acest calibru un așa numit glonte „cu cămașă dublă”. E vorba de un glonte cu cămașă de cupru, căruia i s'a adăogat la partea dinapoi încă o cămașă din tablă de fier, având o greutate ce întrece 14 gr. Regret, că nu l-am putut încerca, și nici dări de seamă n'am citit. Ar putea să fie interesant.

Până una alta, cât mai am și, mai ales, dacă va mai exista în viitor asemenea obiect de vânătoare, întrebun-țez pentru vânat de talie mai mare glonte de 14,7 gr greutate și 3,25 gr pulbere, despre care știu, că merită toată încrederea. În același timp mă ispitește însă și glonte „H”. Deocamdată aștept, să văd dacă obțin vre-o lămurire, din partea fraților întru Sf. Hubertus.

C. A. V. Popescu

III

„Nu se cade”...

În numărul de Iunie „Carpații” a publicat un articol, în care autorul „G.” spune, prea delicat, că „nu se cade” să se abuzeze, prinzându-se păstravi cu nemiluita, nesăbuit. Se adună uneori în panerul câte unui pescar la com kilograme și kilograme de păstrav, — pe zi.

De sigur, societățile de pescuit trebuie să pună limite, potrivite cu natura și bogăția în păstrav a apelor pe care le au.

Îmi aduc aminte de îngrădirea severă pe care o puseseră D. E. V. în ce privește pescuitul în Lacul Roșu. (Pe atunci D. E. V. administra acest lac și a reușit să facă din el un loc de pescuit sportiv minunat). Normele erau — după cât îmi aduc aminte — următoarele: Nu e voie să se pescuiască cu rămă; un pescar pe zi are voie să prindă numai 2 (doi!) păstravi; păstravii sub greutate de ½ kg (!) sunt a se elibera imediat. Când am ajuns acolo cu acareturile de pescuit și am înțeles aceste îngrădiri, era să fac cale întoarsă. Apoi, timp de vre-o trei săptămâni, am avut împreună cu tovarășii mei cele mai splendide zile de sport. Păstravul sau cei doi păstravi pe care îi aduceam seara acasă însemnau, ca plăcere sportivă, incomparabil mai mult decât o corfă întreagă de „sardele”. Pescarii sportivi vor înțelege aceasta, când le voi spune, că am

prins repetat cu *musca artificială* păstravi de peste 1 kg, și câțiva care se apropiu de 2 kg. Nu simțeam nici un regret, când eliberam în apă peștii frumoși de 400—500 grame; așteptam pe cei mari, și ei de obicei, până la urmă veneau.

Da, societățile trebuie să așeze limite. Dar efectivă va fi măsura, dacă pescarii înșiși și le vor pune și le vor respecta. Nu cerem exagerări. Ar fi foarte îndestulător, dacă s'ar respecta mărimea legală. Care, durere, nu se respectă de cei mai mulți. „Câți ai prins”? Cel întrebat își bombează pieptul de mândrie: „Peste șasezeci”. Număr mare — de peștișori. Din ei, dacă ai controla, doar zece au reglementarea lungime de 20 cm.

Păstravii mici sunt proști și hămesii. Cu ușurință îi aduni pe toți din bălțuța în care se adună, ca într-o grădiniță de copii mici. Alta e păstravul crescut. Cât va fi de bună apa, dacă vei pescui corect (nu mă gândesc la zilele cu apă tulbure în care acționează bine... teoria orelor solunare, când râma face ravagii) cu greu vei aduna 20—30 pești „legali” în o ședință. Educația și experiența pescărească te trec ușor peste tentația de a trece în coș și nu în apă peștișorul prea mic, și în curând vezi, că plăcerea ta nu e cu nimic micșorată prin aceasta. Iar, dacă e vorba de folosul de bucătărie, sau și de mândria succesului, amândouă sunt cu mult mai satisfăcute dacă în coș seara sunt adunați pești frumoși, unul și unul, „plăcuți ochilor, plăcuți gurei”.

Pescarii sportivi trebuie, în cel mai rău caz să facă o încercare. Vor vedea, că nu vor avea nici un sentiment de regret atunci, când după plăcerea — care rămâne — de a „juca” și a prinde pește, pe cel mic îl desprinde delicat și îl eliberează. Dimpotrivă, va avea un zâmbet de mulțumire, când va vedea peșcuțul în apă, o clipă desorientat, buimăcit de aventura prin care a trecut, revenindu-și apoi și dispărând în adânc. „Să revii peste un an, peste doi ani!” sau „Trimite pe tatăl tău!” va fi glumeață vorbă cu care va însoți puil de păstrăv, căruia i-a dăruit viața.

În fine, și nu în ultim rând, pescarii sportivi trebuie să respecte legea.

Deci socotim, că problema însemnată pentru pescuitul sportiv, pusă de colaboratorul nostru, se rezolvă prin o severă respectare a dimensiunilor legale ale păstrăvilor prinși și păstrați, și, de sigur, acolo unde împrejurările speciale o indică aceasta, prin restricții de număr, de zile, de mărimi superioare, pe care le vor impune societățile.

După spatele pescarului singuratec stă un singur jandarm: conștiința lui. Și acesta trebuie să fie implacabil.

Nemo

IV.

Paserile răpitoare revin la pradă

E în firea tuturor paserilor răpitoare, să revină la prada dela care au fost alungate prin o oarecare întâmplare. Se depărtează speriate dela ea, parcă au plecat deabinelea, — ca să se întoarcă îndată ce li se pare că a trecut primejdia, care le-a făcut să-și lase prada. Obiceiul acesta e atât de general și atât de fără de greș urmat, încât pare o încăpăținare specială a acelor răpitoare.

Vânătorul, și mai ales paznicul, care își controlează zilnic revirul, dacă cunoaște această datină, poate să sca-

pe terenul lui de multe din răpitoarele, care îl secătuesc. De sigur, nu e prea deasă ocaziunea să deranjăm paserile răpitoare în ducerea pradei sau în vreme ce se înfruptă din ea. Totuși aceste prilejuri se prezintă și ele. Mai ales, că nu tocmai atât de rar vedem trecând răpitoarele cu prada în ghiare, — la o distanță însă, unde alicele nu le pot ajunge. Un foc de armă aruncat în direcția lor le face aproape totdeauna să lase din ghiare prada — ca apoi să revină la ea după oarecare timp.

O pândă în apropierea locului unde a fost părăsită prada, nu prea duce la rezultat. Paserea care revine e și mai atentă decât de obicei, și va evita să se apropie, câtă vreme va observa cel mai mic lucru suspect. Rezultat se va ajunge însă de sigur, punându-se cursă de fier. De aceea, e bine, ca paznicii în rucsacul lor să aibă totdeauna o asemenea cursă; ea, fiind de dimensiune mică, nu reprezintă o îngreunare.

Cursa o camuflăm, acoperindu-o foarte ușor cu un strat de pământ sau de frunze sau iarbă uscată. Cursa se așează lângă prada părăsită. Ca să silim pasărea răpitoare să calce în cursă, vom face în jurul pradei și a cursei, un ocolăș din crenguțe uscate, tulei de porumb etc., lăsând o ușă, în așa fel încât cursa să fie în dreptul acesteia. Răpitoarea ca să ajungă la pradă va intra și va călca în cursă. De sigur această împrejurare trebuie să aibă cât mai puțin aspect de artificială, și nu prea înaltă sau prea deasă. Altfel ar fi o sperietoare. În foarte scurt timp, dacă lucrurile merg bine, pasărea răpitoare va zace în fier.

S. R.

Veverița la cuib de graur

Dacă ar fi să categorisim sever animalele ca dăunătoare și folositoare, și am trage concluziile de ocrotire și combatere, am ajunge în mare încurcătură, și am lua poate măsuri greșite. Iată de pildă cu veverița. Așa este animal, care să împodobească în așa mare măsură, și să dea viață pădurilor noastre. Cu forme frumoase, cu coada ei stufoasă și lungă, și mai ales cu mișcările ei pline de istețime și eleganță, — apoi cu firea ei foarte aplecată spre a se apropia de omul prieten, e o desfătare să privești și să observi acest mic animal, care în general trăiește cu alune, nuci, semințe de brad, etc.

Așa e, însă...

În primăvara trecută, aud mare scandal în copacii vechi din fundul grădinii. Țipau și roteau graurii, care în tot anul cuibăreau în bortele din arborii bătrâni. Alerg să văd pricina certei. Curând o descopăr: Cățărâtă lângă un cuib de graur, o veveriță se străduia să intre în borta, evident, ca să termine cu ouăle sau pușorii, care se găseau acolo. Fiindcă veverița are poftă și de asemenea mâncare. Deoarece intrarea era prea mică, rodea cu dinții, ca să o lărgească și să poată intra. Tot neamul graurilor din împrejurime zburătoarea, țipa, injura.

Am alungat hoțul, cu o bucată de lemn aruncată. Veverița a săltat pe o creangă înaltă, și de acolo a început să mă „scuie”, nemulțumită, că i-am tulburat rosturile, — apoi a trecut din copac în copac, ușor și sigur, cum umblă alte vietăți pe pământ, sau cu aripi în aer.

Trebuia oare să-mi aduc arma și s'o împuşc? Veverița asta de sigur a mai distrus cuiburi de paseri cântătoare, și nu se va lăsa de năravul ei, din fire. Și totuși nu aş putea s'o omor.

Mă gândesc, că de când există veverițe și grauri, tot așa s'a întâmplat. Și totuși nu a pierit neamul graurilor. Poate dacă nu ar fi veverițe și șoimuleți și copii răi, și alte primejdii, graurii ar întuneca cerul și nu am mai avea o cireasă în pomi. Și nu ar fi bine, pare-se...

I.

Căprior care sforăe

Frânți de trudă, ne-am întins câteși patru alături pe priciul din cabană. Am stâns feștila și ne-am cuibărit în fânul — saltea. Des de dimineață urma să continuăm urmărirea cerbilor; mai aveam doar două zile de stat la munte, și încă nu căzuse nici o împușcătură. Eram deci... grăbiți să adormim. Cum să adormi cu contrabasul la ureche? De ce, de ce nu, prietenul D. în seara aceasta, cum a pus capul pe rațiță, a început un zguduitor concert de sforăială, — contrar obiceiului său. Era ceva de desperat. L-am trezit de câteva ori; — cum închidea ochii, îi dădea înainte, și cu mai mult elan.

— Domnu' Doctor sforăe ca țapul din Răstoacă, — grăi lângă mine paznicul.

— Ce vorbă este asta? Doar țapii nu sforăe în somn!

— Nu știu alții ce fac, dar cel din Răstoacă sforăia — aproape ca Domnul Doctor.

Era prea târziu și ne era prea somn, ca să mai cer lămuriri. Le-am primit a doua zi, la amiazi, pe când închinam în prohodul cerbului care căzuse dimineața. Atunci a povestit Filimon acea proză:

— Dacă n'aș avea martor, nici n'aș îndrăzni să spun cum a fost. Il cunoașteți, din sat, pe văru-meu Iosif a Onului. Cu el am fost, îl puteți întreba.

Eram flăcăi, și umblam în lucru rău. Adică am ieșit și noi, cam pe ascuns, cu pușca, — la ce se va potrivi, dar mai ales ne era în gând să stăm sara la pândă lângă un ovăz din o poiană, la Răstoacă. Eșeau acolo porci. Treceam pe poteca din pădure. Povesteam ca oamenii; n'aveam de ce să fim cu băgare de seamă. Deodată ne oprim amândoi. Undeva în apropiere durmea cineva, și sforăia. Dar cum sforăia! Parcă tăia cu ferăstrăul în buștean. Cine o fi, de se va fi culcat ziua mare, și o trage așa zdravăn? Puteam trece fără să „constatăm“?

Tiptil am intrat în tufe, am înaintat cât am putut de fără larmă. Tot făceam larmă destulă. Omul nostru avea însă somn bun, o trăgea înainte. O fi beat, — ne-am zis.

Abea la zece-cincisprezece pași din potecă, am rămas incremeniți. În o deschizătură dintre tufe, nu era cât o cămăruță, zăcea un căprior. Cu capul întins pe pământ, cu ochii închiși. Horcăia cu gura deschisă, și i se umflau și desumflau flămânzările, ca niște foi.

— Îi împușcat — îmi șopti la ureche Iosif. Îi mai dăm una.

Am făcut semn din cap, că nu, și am scos cuțitul. Ce să mai trezim pădurea și oamenii stăpânirii, care ar fi prin ea? Il înjunghiem.

Căpriorul horcăia înainte; trăgea de moarte.

Ne așezăm puștile deoparte, iau cuțitul cum tre-

bue, și Iosif se dă lângă țap. Apoi se repede și îl prinde cu amândouă mâinile de cornițe. Ce a urmat nu prea știu. L-am văzut pe Iosif sburând în tufe dela spatele lui, m'am pomenit și eu izbit în piept și căzut pe spate, și apoi... am auzit țapul injurându-ne din depărtare tot mai mare. — Așa a fost. Puteți întreba și pe Iosif...

*

Eu am crezut această întâmplare, oricât de năzdrăvană ar pare ea. Uneori și cele mai atente sălbătăciuni se cufundă în somn atât de adânc, încât nu mai simt omul, care se poate apropia de ele până le prinde cu mâna. Eu am crezut, fiindcă mi s'a întâmplat și mie ceva asemănător. În câteva cuvinte: Stăteam într'un observator, așteptând cerbul pe care ni-l anunțase paznicul, că trece prin preajmă. S'a făcut ziua, — cerbul cel mare s'a mulțumit să mugască în desime. În schimb a venit un sulțar, și s'a culcat lângă observator, abea de zece pași de scară. A adormit. Am încercat să mă cobor pe scara înaltă, să plec spre cabană — fără să-l trezesc pe domnișorul acela. Am reușit. Adevărat, că acest cerbulean... nu sforăia!

N.

„Avem iepuri puțini!“

Vănez de vre-o patruzeci de ani, și deci am avut prilej să prind în amintire o bună postată de viață vânătorească. S'au schimbat multe în această vreme și în ce privește vânătoreea. Altele au rămas neschimbate. Între aceste din urmă e și suspinul vânătoresc, pe care l-am pus în capul acestor șire. Așa oftau vânătorii și acum patru decenii, așa oftau an de an de atunci, așa se jelesc și azi, mai ales. Să fiu crezut: n'am auzit niciodată spunându-se, cu caracter mai general: „anul acesta am avut belșug de iepuri“.

Primăverile — după cum șade bine oricărui început de viață nouă — svonurile sunt de obicei bune: „se văd mulți iepuri mici; are să fie an bun!“, ca apoi să sleiască nădejile, și să moară în constatarea finală, tristă.

Ce o fi cauza acestei statornice nemulțumiri a vânătorilor?

Fără îndoială, sunt ani cu totul răi. Ploile reci din Martie și Aprilie, înghețările târzii seceră primele cuiburi, și acele sunt de temelie. Câte o epidemie locală sau întinsă pe regiuni mai largi, face ravagii și lasă locul aproape gol. Dar aceste sunt accidente, care nu pot justifica o nemulțumire care să se întindă pe zeci de ani, fără încetare.

Poate pricina e altunde: în noi. Oare nu așteptăm un belșug de iepuri, pe care nu-l poate realiza natura dela noi, sau cea din multe regiuni ale țării?

Termenii de comparație sunt pare fixați între realitățile de ieri-de alaltăieri și cele de azi, sau doar între imaginația noastră alimentată de dorință și între realitatea de acum?

Da, sunt ani răi. Dar numai răi? Adică, — exceptând masacrele de sute și de mii de iepuri, realizate în regiunile din vestul țării — un vânător obișnuit, cam câți iepuri trebuie să împuște într'un sezon, ca să fie mulțumit? În tinerețele mele, când masa de scris nu mă lega așa de mult, și picioarele nu aveau atâta plumb, vânând obișnuit — nu în cercurile cu hecatombe — și în terene obișnuite, adunam într'un an 50—60—80 de iepuri. Era mult? Față de cei peste 100, pe cari îi împușcă, pe zi, la câte o vânatoare la Arad, câte un vânător bun, în cercuri bune, desigur e nimic. Și totuși era destul, peste cap. Aduceam câte 2, câte 3 iepuri, după câte o zi de vânatoare la picior sau cu copoi, și aveam și plăcere destulă, și ajungea și pentru bucătăria mea și pentru cele ale prietenilor.

Cred, că dacă aș vâna tot ca atunci, aș colecta acel număr de vânat și acum. Și dacă aș fi drept și nu aș fi nesăturat, ar trebui să spun, că sunt destul.

„Unde vrei să ajungi Domnia-ta?” — mă vor întreba cu priviri mândre camarazii. „Adică e bine cum e, și deci nu trebuie să stărpim braconierii, răpitoare, nu trebuie să facem ocrotire?”

Nu acesta e gândul meu, Doamne ferește! În general prin ocrotire am putea să avem, și vom avea cu mult mai mulți iepuri, și trebuie să tindem spre aceasta. Ceea ce mi se pare nenormal, și caut o explicație, e tonul *constant* pesimist în a judeca abundența dela an la an a acestui vânat. Chiar dacă în general am avea și mai puțini iepuri, normal ni se pare că ar fi, să se mai potrivească și câte un an, în care vânătorii să constate, că au fost iepuri mulți, — de sigur relativ la alți ani. Ar trebui, ca vânătorii să înregistreze în limba undulată a fluctuațiunii și valurile care se ridică alternativ. În schimb ei sunt porniți să vadă o linie pururea descrescând, sau în cel mai bun caz una dreaptă, foarte joasă. Obiectiv cred, că e o greșală de apreciere. Iar greșala vine din prizma dorințelor, care arată o lume, pe care realitatea niciodată nu o poate înfăptui. Aceiași greșală se va face, și atunci, când în urma unei opere de ocrotire intensă, de fapt numărul iepurilor se va fi dublat sau triplat (în general și între condițiuni normale). Tot „avem iepuri puțini!” vor suspina camarazii noștri.

E una din particularitățile gândirii vânătoarești aceasta. Și, ca și alte asemenea greșeli, poate una simpatică. Șterge hotarul între iluzie și realitate. Iar pentru noi vânătorii lipsa acestui hotar e din cele mai alese doruri pe care ni le-a făcut patroana noastră, Diana.

Corax

Ne vin noui oaspeți

Schimbările mediului de trai au asupra animalelor din libertate influențe hotărâtoare; e un lucru prea bine cunoscut. Cerbul care în vechime era locuitorul dumbrăvilor din șesuri, azi e aproape exclusiv animal de munte; capra neagră s'a urcat la stâncăriile cele înalte, din regiunile păduroase un-

de „antilopa Europei” a trăit inițial. De sigur schimbările climatice au fost acele, care au hotărât marile mutări, dar, în locurile des populate, schimbări esențiale locale au intervenit mai ales sub presiunea „civilizației”, care își întinde mâinile, adese distrugătoare, tot mai departe în lumea sălbătăciunilor.

S'a produs însă, tot în urma civilizației, și un fenomen în sens invers. Unele animale s'au apropiat de așezările omenești, și acest proces continuă sub ochii noștri. Animalele sălbatice — pasări și mamifere — au un bun simț al securității lor. Recunosc primejdia și recunosc oamenii-prietenii.

De ce s'au umplut parcurile din orașele mari ale Europei Apusene de veverițe? Le-a colonizat cineva acolo? E o specie semi-domestică aceasta? Nici decum! Civilizația a reușit să inspire celor mari și mai ales copiilor, că veverițele sunt animale drăgălașe, prezența lor e o înfrumusețare a parcurilor, că e mai plăcut să le vezi zburdând, să le dai din mână de mâncare, decât să le gonești și să le omori. În acele parcuri, cred, că lumea ar linșa pe cel ce ar avea proasta inspirație să omoare o veveriță. Animalul simte această bunăvoință și generală protecțiune și își pierde sfiala.

Acelaș proces s'a petrecut și cu altă podoabă a grădinilor mari și mici din orașe, cu mierla neagră. În copilăria oamenilor bătrâni care mai trăesc azi, mierle negre se vedeau pe la noi numai în bercurile și pădurile dinafara așezărilor omenești. Azi ele sunt obișnuții noștri prieteni, și chiar în mijlocul orașelor mari, unde găsesc o grădină cu copaci și tufe, își fac cuib. își cresc pui, — și cântă tot atât de frumos, ca și frații lor, din pădure. Mierla neagră a reușit să cunoască dragostea oamenilor, și e cuprinsă în aceiaș lege de protecție, nescrisă și puternică, care îngăduie berzelor să-și clădească cuiburile pe vârful caselor, rândunelelor sub streșinile joase, sau chiar intrând sub grinzile șurilor și ale grajdurilor, și „obraznicelor” vrăbii, care sunt acasă prin curțile noastre. Mai sunt câteva specii de paseri cântătoare, care sunt oaspeți regulați ai grădinilor noastre, fără să vorbim de cele pe care le împinge foamea să vină pasager în așezările omului.

Acest proces de apropiere, de adevărată colonizare, durează încă. Noui specii de paseri ajung la înțelegerea, că pot să-și găsească un mediu de trai prielnic în parcurile și grădinile chiar ale orașelor mari. S'a observat în deceniul din urmă, că între prietenii noștri a apărut și sturzul (*T. viscivorus* și *T. canorus*), vărul mierlei negre. În multe părți cuibărește regulat, are deja generații acclimatizate, e acasă.

Nu trebuie să mai spunem că acest curs al lucrurilor e îmbucurător; fără să ne gândim numai decît la foloasele paserilor cântătoare — stărpirea insectelor dăunătoare —, ele aduc în aridul orașului un crâmpieiu de viață și frumusețe, de care altfel ne putem bucura numai cercetând pădurile, câmpurile.

E un fenomen îmbucurător acesta, dacă ne gândim că ceea ce a făcut posibilă apropierea paserilor de om, e progresul civilizației, diminuarea sau stingerea pornirii sălbatice de a prigni paserile. Omul întinde mîna, micile vietăți înțeleg gestul și se apropie cu încredere.

N.

CĂRȚI/REVISTE

Enciclopedia turistică românească (Vol. XIII, 1946). Am primit, ca în fiecare an, această elegantă publicație a „Turing-Clubului României”, care pe drept se întitulează enciclopedie turistică. În cele 13 volume apărute — și ce vor mai apare — toate aspectele și subiectele interesând turismul își au — sau își vor avea — un capitol substanțial, competent, frumos prezentat și abundent ilustrat. E un efort susținut, serios, care cinstește Turing-Clubul Român.

În ultimul volum găsim, tocmai, și istoricul acestei asociații de turism, care a împlinit 25 ani de existență. E de admirat entuziasmul, perseverența, curajul, tenacitatea, spiritul de organizare și de propăvăduire care a animat pionierii turismului civilizat la noi în țară, și care însușește și conducătorii de azi în lupta lor spre mai bine, mai frumos și mai util, trecând peste toate piedicile și toate greutățile — și nu a-rar, peste lipsa de înțelegere a unei oficialități amorphe și a unui public indiferent.

Iată și câteva cifre din realizările efective ale Turing-Clubului Român: o rețea de peste 1200 km de drumuri și poteci marcate, șosele de automobil, peste 20 case de munte și adăposturi turistice, publicații turistice cu peste 1800 pagini, 398 articole, 1976 fotografii și desene, 15 planșe, 48 schițe geografice, conferințe, mii de excursii organizate, etc. Un efort neîntrerupt pentru „promovarea spiritului turistic, înlesnind și îndrumând spre cercetarea naturii și iubirea țării, tinerele generații” — cum spune în prefața Vol. XIII, d. Valeriu Pușcariu, prim-redactor al „Enciclopediei turistice” și neobositul Vice-Președinte al Turing-Clubului Român.

Din cuprinsul Vol. XIII, cităm: O excursie la „Om” acum 60 ani (I. Turcu), „Istoricul Turing-Clubului Român” (Val. Pușcariu), Bucura Dumbrovă (F. Nenitescu-

Boerescu), Monumentele Naturii în Banat (Prof. A. Borza), Mihai Haret (I. Colman), Anotimpurile Dunării (Em. Bucuța), Amintiri dela inaugurarea casei „Peștera” (I. Colman, Amintiri turistice (Gh. Mortzun), Prin munții Făgărașului (R. Țițeica), Excursii în Vrancea (Prof. D. Popa), Excursii în masivul Retezat (C. și R. Ciuceanu), etc.

Le Saint-Hubert (Nr. 7, Iulie 1946). Cu mare bucurie am reînceput să primim, de un timp, vechea și apreciată revistă franceză, organ oficial al „Saint-Hubert-Club de France”. Să nădăjduim că e un semn al normalizării contactului nostru, liber cu străinătatea.

Desprindem din sumar: *F. Edmond-Blanc* scrie despre nouile amenajări din Muzeul de istorie naturală din New-York, cel mai frumos și bogat muzeu de istorie naturală din lume, strivind prin luxul și perfecțiunea instalațiilor sale tot ce s'a realizat până azi în acest domeniu. Autorul dă o descriere a câtorva noi diorame instalate în secția mamiferelor: cerb Wapiti, elani, ursul gigant de Alaska, herbeci sălbateci de Dall, etc., în care perfecțiunea atinge nu numai montarea animalelor, dar și atmosfera, peisagiul și amănuntele: roca, mușchiul, flora, stratificația geologică, tot redă cu fidelitate minunată însăși mediul din care s'a desprins animalul.

În comentariile de *P. Sire* asupra noilor legislații privind vânătoarea, înțelegem că și Franța trece printr-o perioadă critică în această privință după acest războiu al tuturor prăbușirilor. — Articole în continuare despre Vânătoarea în Tunisia (*Gravigny*), o vânătoare emoționantă de elefanți (*C. te Nieroth*), interesante credințe și vrăjitorii legate de vânătoare (*A. Chaigneau*), o privire retrospectivă asupra puștei de vânătoare (*R. Duez*) — și alte completări.

STIRI MĂRUNTE

† ȘTEFAN FABIUS, fost Senator de Cluj, — bunul și neprețuitul nostru prieten și coleg de vânătoare, ne-a părăsit de veci, în ziua de 23 Iunie a. c.

Cine l-a cunoscut cât de puțin, nu putea să nu-l îndrăgească. Fire aleasă, cu atât de multe însușiri frumoase sufletești, căutând mereu a face plăcere în jurul său, — încât noi vânătorii cunoscându-l și mai bine pe terenul sportului nostru favorit, îl regretăm din tot sufletul și ne rugăm să-i fie țărâna ușoară.

În anul 1932, fiind magistrat în Cluj, și apropiindu-mă de Ștefan Fabius, am stăruit și l-am convins să se asocieze nouă, pentru a îmbrățișa nobilul sport al vânătoarei, fiind convins, după cum îl cunoșteam, că va fi un element bun și disciplinat în rândurile vânătorimei din Cluj.

Astfel s'a echipat cu toate cele necesare, și ținând seama de sfaturile ce am dat, s'a și pus pe un exercițiu asiduă, de tragere la ținte mișcătoare; încât la deschiderea sezonului de vânătoare, deși nu cunoștea toate regulile vânătoarești, totuși a făcut figură bună, împușcând corect vânatul.

Pasionat în fond pentru acest sport, pe care niciodată mai înainte nu l-a încercat, a căutat prin toate mijloacele să-și apropie cunoștințele multiple în arta de a vâna, pentru a se ridica la nivelul celorlalți colegi mai vechi și mai experimentați.

Străduințele lui și felul de comportare, ne-a convins să-l acceptăm ca membru în societatea de vânătoare, numită „Aurel Bozac” și al cărui număr de membri era limitat la 12.

Ștefan Fabius, s'a stins în toată puterea vieții, plin de vigoare, doritor a face partide vânătoarești frumoase, înscris în societatea de vânătoare „Pelicanul” din București, cu câteva zile înainte a se prăpădi, — cu dorința ex-

primată să fie în aceeași societate cu mine ca să ne putem întâlni mai des, și să ne amintim cu drag de bunele timpuri petrecute în Cluj, la vânătorile renumite pe cari le făcea societatea noastră împreună cu cei mai aleși vânători.

Desigur că atunci când pierzi un tovarăș de elită, simți că ți se frânge o parte din inimă.

Același simțământ de durere sufletească l-am încercat, acum 12 ani, la Cluj când au eșit de veci din rândurile noastre, maiorul C. Bart, directorul Tase Damian și colonelul Aurel Bozac tovarăși nelipsiți la frumoasele partide vânătoarești ce le făcea societatea.

Prin aceste rânduri, atât personal cum și ca interpret al tuturor vânătorilor cari l-au cunoscut pe Ștefan Fabius, exprimăm Doamnei și familiei, condoleanțele noastre și îi rugăm să fie convinși că ne alăturăm cu toată sinceritatea, la durerea ce i-a lovit atât de necrutător.

Alex. Gr. Sutzu

Consilier Onor. al Inaltei Curți de Conturi

Ministerul de Interne a dat dispozițiuni D-lor Prefecți de județe, ca organele administrative în subordine, să colaboreze cu cele ale Ministerului Agriculturii și Domeniilor, în scopul stăvilirii braconajului.

Prin Deciziunea Ministerială Nr. 983 din 25 Mai 1946, au fost numiți Inspectori de vânătoare de Plasa onorifici, d-nii: Corneliu Torouț, pentru Plasa Ștefan cel Mare (Rădăuți); Valeriu Sesan, pentru Plasa Vicovelor (Rădăuți); Florea Lupu, Plasa Siretului (Rădăuți); Ionescu Sultariu Sebastian, pentru Plasa T-Severin (Mehedinți), în locul d-lui Tr. Vâlcea, decedat; Gh. Bărbulescu, pentru Plasa Broșteni (Mehedinți), în locul d-lui G. Mazilu Vipie; Ing. Zamfir Constantin, pentru Plasa Dunărea (Malovăț) (Mehedinți), în locul d-lui A. Marinescu; Blagoie Nicolae, pentru Plasa Vânu-Mare (Mehedinți), în locul d-lui Eugen Pleniceanu; Demetriad Alexandru, pentru Plasa Codlea, (Brașov), în locul d-lui Rudolf Depner; Ciurmulescu Ioan, pentru Plasa Feldioara (Brașov), în locul d-lui Helmut Depner; Roșca Nicolae, pentru Plasa Hărman (Bra-

sov), în locul d-lui Kurt Ștephanî; Neculai Ungureanu, pentru Plasa Dorohoi (Dorohoi); N. Scutelnicu, pentru Plasa Darabani (Dorohoi); Dragoș Strugaru, pentru Plasa Mihăileni (Dorohoi); Barbu Stroici, pentru Plasa Săveni (Dorohoi); Ion Chelea, pentru Plasa C-Lung (Muscel), în locul d-lui Constantin Iliciu; Const. C. Chelecea, pentru Plasa Boteni (Muscel); Ion Trandafirescu, pentru Plasa Ștefănești (Muscel), în locul d-lui N. Flenches, care se transferă în Plasa Topoloveni (Muscel) nou înființată; Dr. Ionescu D.tru, pentru Plasa Băra (Roman), în locul d-lui S. Zalomir; Bejan Nicolae, pentru Plasa Secueni (Roman), în locul d-lui I. Cristoveanu; A. Stănescu, pentru Plasa, Dămienesti (Roman), în locul d-lui Vasile Agarici; Ioan Gonicioruc, pentru Plasa Băcești (Roman); Dinu E. Ene, pentru Plasa Mircești (Roman), în locul d-lui I. C. Banu; I. Minea, pentru Plasa Râmnic (R-Sărat), în locul d-lui P. Gaginschi; I. Zaporojan, pentru Plasa Măicânești (R-Sărat), în locul d-lui A. Ionescu; Radu Pițigoi, Inspector de vânătoare al Plășii Costești, pentru Plasa nouă înființată Lunca Corbului (Argeș); Florea Șerbănescu, învățător, pentru Plasa Costești (Argeș), în locul d-lui Radu Pițigoi, care trece Inspector de vânătoare al Plășii Lunca Corbului, nou înființată; Vlasie Radu, pentru Plasa Aleșd (Bihor), în locul d-lui Dr. Popovici Simion; Chinez Andrei, pentru Plasa Salonta (Bihor), în locul d-lui Opiș Alexandru; Opiș Gavril, pentru Plasa Salard (Bihor); Pereni Iuliu, pentru Plasa Săcueni (Bihor); Pop Gheorghe Sever, pentru Plasa Tileagd (Bihor); Codrea Vasile, pentru Plasa Tinca (Bihor), în locul d-lui Dr. Jurca Valer; Dr. Jurca Paul, pentru Plasa Vascău (Bihor), în locul d-lui Iorgulescu Ioan; Constantin Silvestru, pentru Plasa Nicorești (Tecuci).

ART. II. — Se revine asupra Deciziei de numire a d-lui I. Grătianu, Inspector de vânătoare al Plășii Siliștea (Vlașca).

Prin Decizia Ministerială Nr. 9130 din 12 Iunie 1946, s'a aprobat modificarea deschiderii epocii de vânătoare la unele specii de vânat după cum urmează:

Porumbelii și Turturelele dela 15 August 1946, în loc de 1 August.

Rățele dela 15 Iulie 1946 în loc de 16 August.

Prin Decizia Ministerială Nr. 984 din 25 Mai 1946, Dl. Nastase Dumitrașcu, dela Ocolul Silvic Turnu-Măgurele, a fost numit Inspector de Vânătoare, onorific, al județului Teleorman, în locul D-lui Marin Ionescu Lița, demisionat.

Prin Decizia Ministerială Nr. 8706 din 4 Iulie 1946, s'a oprit vânătoarea cerboacilor (ciutelor), vițelilor de cerb de ambe sexe, precum și a căprioarelor (femele), a iezilor lor de ambe sexe, până la data de 1 Noembrie 1947.

Prin Decizia Ministerială Nr. 8323 din 25 Iunie 1946, s'a oprit vânătoarea căprioarelor (tașilor) și căprioarelor, în anul vânătoresc 1946/1947, pe întreg teritoriul jud. Târnava Mică.

Deciziune Nr. 1168 din 22 Iunie 1946.

Noi, Ministru Secretar de Stat la Departamentul Agriculturii și Domeniilor;

Având în vedere referatul Direcțiunii Economiei Vânătorului inreg. la jl. nr.

Decidem:

ART. I. — Comisiunile de vânătoare județene sunt autorizate să primească dela Societățile de vânătoare și dela Societățile de pescuit în apele de munte, persoane juridice, precum și vânători, individual, sumele stabilite de societăți, cu consimțământul majorității membrilor, în scopul constituirii unui fond cu denumirea:

„Fond combatere braconaj și susținere cheltueli de administrație a Inspectoratului de vânătoare județean“, din care să se achite premii descoperitorilor cazurilor de braconaj, indemnizația lunară a secretarului Inspectoratului, rechizite și imprimate de birou, chiria localului Inspectoratului, cheltueli efective de deplasare a Inspectorului de vânătoare județean și a inspectorilor de vânătoare ai plășilor.

ART. II. — Sumele care vor alimenta fondul prevăzut la art. I, vor fi depuse la CEC, la contul ce se va deschide la cererea Comisiunilor de vânătoare județene și vor fi întrebuințate pe baza unui buget întocmit de Comisiunea de Vânătoare județeană, verificat de Inspectorii generali delegați cu îndrumarea și controlul, pe baza extraselor de cont CEC.

Cele două semnături cerute de CEC, pentru retragerea sumelor necesare, vor fi date de doi membrii ai Comisiunii de vânătoare județene, desemnați de acesta.

ART. III. — Domnul Director al Direcțiunii Economiei Vânătorului, este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei decizii.

Ministrul Agriculturii,
ss *Rachieru C.*

Prin Decizia Ministerială jl. Nr. 9078 din 8 Iulie 1946, s'a aprobat împușcarea rațelor sălbatice cu începere dela 10 Iulie, în loc de 16 August, numai la culturile de orez, dela caz la caz, pe baza reclamațiunilor primite și a constatărilor autorităților legale.

Min. Agric. și Domeniilor a dat ordinul circular Nr. 307981 din 6 Iulie 1946, din care rezumăm punctele interesante vânătorii și societățile:

— Autorizațiile de împușcare (afară de spațiul nearendat din Delta Dunării) se dau exclusiv de I. V. J. Autorizațiile trebuiesc restituite de vânător Inspectoratului de vânătoare cel mai târziu până la sfârșitul anului vânătoresc în curs. În caz de neconformare se va retrage permisul de vânătoare sau se va refuza eliberarea altuia.

— Se dispune identificarea oricărui câine specializat ca mănător la cerbi, căpriori și capre negre, pentru lichidarea definitivă a acestui fel de vânătoare distrugătoare. Nu se va mai admite existența de câini mănători, sub nici o formă, decât la șes, în regiuni unde nu se află în apropiere nici o pădure cu căpriori. Vânătoarea cu copoi se limitează strict la iepuri și vulpi (stuf).

— În vederea convocării adunării generale a U. G. V. R. în cursul 1946, Inspectorii de vânătoare vor face cunoscut, telegrafic, Ministerului, dacă toate Soc. de vânătoare persoane juridice, și-au ținut adunarea generală în 1946 și dacă au consiliu care într-adevăr reprezintă voința majorității membrilor, întrucât, la adunarea generală a U. G. V. R. 1946 va participa obligatoriu și pe a sa cheltuală fiecare Soc. persoană juridică, prin câte un reprezentant trimis la București.

Ministerul Agriculturii și Domeniilor a dat următoarea publicație.

Vânatul țării este pe cale de a fi distrus, din pricina braconajului ce se practică pe o scară nebănuită.

Pentru salvarea de urgență a acestei însemnate avuții naționale, care dă țării anual o cantitate de peste 3 milioane kilograme carne, Statul se găsește nevoit să ia următoarele măsuri excepționale:

1. Prin Decizia Ministerială Nr. 708/1946, publicată în Monitorul Oficial Nr. 84, din 8 Aprilie 1946, pagina 3601, Ministerul Agriculturii a instituit premii, care se vor plăti cu începere dela 1 April 1946, organelor legale care vor descoperi cazuri de vânăre ilegală, precum și persoanelor care prin denunțare vor conduce la dovedirea acelor cazuri. Premiile se plătesc pentru următoarele specii de vânat ucise ilegal:

- 300.000 lei pentru descoperirea fiecărui cerb, ciută sau vițel de cerb;
- 250.000 lei pentru descoperirea fiecărei capre negre (ambele sexe);
- 150.000 lei pentru descoperirea fiecărei căprioare (ambele sexe);
- 100.000 lei pentru descoperirea fiecărei dropii.

Plata acestor sume se va face fără întârziere și fără considerare la cursul judecătii, de către Direcția Economiei Vânătorului din Ministerul Agriculturii și Domeniilor, de îndată ce descoperitorul i-a înaintat copiile actelor de dare în judecată, pe lângă arătarea proprietarului sau arendașului terenului de vânătoare unde a fost comisă infracțiunea. Copiile actelor de dare în judecată, vor fi legalizate chiar de Judecătoria la care au fost depuse.

2. Se mai aduce la cunoștință că tot prin suszisa decizie, Ministerul Agriculturii și Domeniilor a aprobat ca proprietarul sau arendașul unui teren de vânătoare să fie îndreptățit a cere, pe cale de judecată, o despăgubire civilă pentru speciile mai jos notate, ucise pe terenul său, după cum urmează:

- 1.000.000 lei pentru una piesă cerb, ciută sau vițel de cerb;
- 600.000 lei pentru una piesă capră neagră (ambele sexe);
- 500.000 lei pentru una piesă căprioară (ambele sexe);
- 200.000 lei pentru una dropie.